CRXIET537

...OTECA COPIILOR

No. 3.

CARMEN SYLVA

Robia Peleşului

PREŢUL 50 BANI

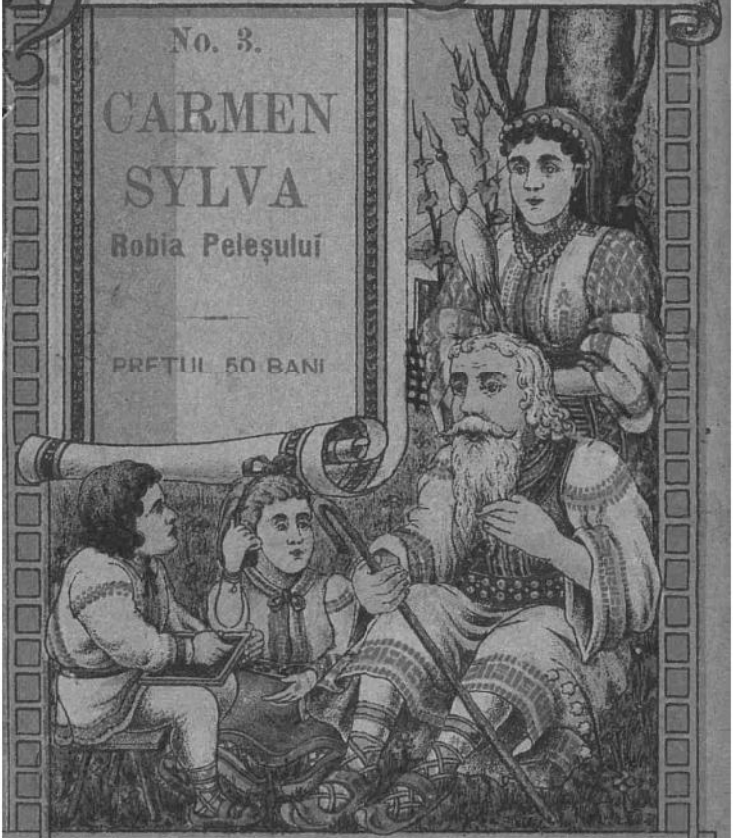

Editura Librăriei Storck & Müller, Bucureşci.

www.dacoromanica.ro

Lith. A. Baer, Bucureşci

Carmen Sylva

Robia Peleşului

Traducere de

Elena Radu Rosetti

www.dacoromanica.ro

M. S. REGINA ELISABETA

www.dacoromanica.ro

Robia Peleşuluĭ

Un basm lung, lung de nu se maĭ isprăveşte, pentru Prinţul Enric al XXXII-lea de Reuss

www.dacoromanica.ro

www.dacoromanica.ro

Așezată pe o stîncă, stam în pădurea seculară, unde brazii căzînd de bătrîneţe se aplecaŭ unii peste alţii şi zăceaŭ încărcaţi de muşchi, înconjuraţi de «ciocurile berzelor» şi de «nu mă uita». Mă uitam cum sare Peleşul prin mijlocul pădurei, săltînd din cascadă 'n cascadă, sălbatec furios, spumegos, răcoros şi tînăr, ca un copil de munte ce este. El nu vrea să ştie nici de stavili, nici de greutăţi; nici carte nu prea ştie Peleşul, căci nu se prea încumetă cu citirea şi cu scrierea. Iar dînsul mai spune:

— Nu ştiŭ carte nici zînele de pe vîrfurile de unde viŭ, căci dac'ar fi ştiut m'ar fi învăţat şi pe mine.

Cu ce ochi miraţi mă privi el, cînd îl întrebai ce învăţase pe acolo:

www.dacoromanica.ro

— Ce-am învățat? Hm! frumoasă întrebare! par'că slovele și mîzgălelile voastre sînt bune la ceva!

Apoĭ imĭ povesti toată știința zînelor, care é alta de cît a oamenilor. Ele sînt care fac munțiĭ și rîurile, mușchiul și florile. «Incearcă, dacă'ți dă mîna, să facĭ și tu ca ele! Eĭ, cu scrierea și cu citirea voastră puteți să faceți atît?»

Tot ele dau culorĭ florilor și ce pensule subțirĭ și degete dibace trebue să aĭ ca să vopsești fulgiĭ unuĭ colibri, cari cu toate astea nu sînt nimic pe lîngă ce maĭ pot ele să facă. Cît despre *edelweis* [1]) e tăiat chiar din rochia zînelor, țesut din zăpada munților; și dînsele au dat floarea aceasta pășunilor, ca să fie tot așa de albe vara, ca iarna. Cînd le e sete se lipesc pe lîngă coacăze și cîteodată deșearta și paharul amărăluțeĭ, pe care ploaia o schimbă într'o licoare arzătoare, ce aprinde buzele.

— La ce le folosesc clopoțeiĭ?

---

[1]) Floarea Regineĭ.

www.dacoromanica.ro

— Ca să facă gălăgie. Ele sună de cîte-orĭ se naște cîte un copil pe pămînt, căcĭ tot zînele ne aduc și copiiĭ. Iĭ culcă în cuiburĭ de florĭ și pe urmă gling gling! sunaţĭ clopoţeĭ, pînă ce mamele 'șĭ găsesc comoara.

Aŭ sunat și pentru mine odată, clopoţeiĭ, și ascultîndu-ĭ am găsit un copilaș drăguţ. Era alb ca laptele, micuţ și fraged, vorbea nespus de duios și eram fericită, fericită! Dar Peleșul n'a voit să mi'l lase, era gelos și mi-l'a luat, da, mi l-a luat..... Copilașul striga mereŭ: «Peleșule! Peleșule!» iar într'o zi s'a dus după el, departe, foarte departe și nu s'a maĭ întors.

An cu an am tot așteptat de-atuncĭ pe ţărmul Peleșuluĭ, doar-doar l'oiŭ vedea întorcîndu-se, dar n'a maĭ venit.

Am așteptat atît că părul a'nceput să'mĭ albească. E alb părul meŭ? Nu, e numaĭ puţin praf de edelweis, pe care zînele mi l'aŭ aruncat pe cap, să par maĭ veselă la faţă; le-am simţit sburînd pe lîngă mine și miroseau frumos,

www.dacoromanica.ro

a cimbru și a levănțică, a viorele și a primăvară. Nu le-am zărit, însă, atît eram de cufundată în vorbă cu Peleșul.

— Ce mi-aĭ făcut copilașul, îl întrebaĭ eŭ, și pentru ce nu maĭ vor să sune clopoțeiĭ, pentru mine?

Așteptam, neliniștită, răspunsul, și iată cum de n'am zărit zînele, pe cînd treceaŭ alăturĭ de mine; căcĭ așa se'ntîmplă: cînd aĭ în cap un singur gînd, nu maĭ știĭ ce se'ntîmplă nicĭ la doĭ pașĭ de tine. Iar Peleșul îmĭ zise:

— Cum poate să fie cine-va așa de simplu! Ți-am dus copilașul într'un loc minunat, așa de minunat că de l'aĭ cunoaște n'aĭ vrea să'ți maĭ eĭ odorul înapoĭ. Acolo el poate să sboare prin grădinĭ așa de sus, ca un fluture, așa de ușor cum tu nicĭ n'aĭ văzut, nicĭ ți-a trecut prin gînd vre-odată. Acolo bea mierea trandafirilor și doarme pe marginea unuĭ lac, ascuns în caliciul unuĭ nenufar, pe care valurile îl leagănă așa de dulce, cum nicĭ o mamă de pe lumea asta nu l'ar putea legăna. Iar din bă-

www.dacoromanica.ro

taia valurelelor se înalță melodiĭ necunoscute, ca și cînd ar cînta miĭ de copiiĭ împreună—încet, cît se poate de încet și de dulce. Iar de-asupra concertuluĭ acestuia suav, vibrează armoniile grave ale vîntuluĭ ce se pierd prin arborĭ — par'că sînt miĭ de harpe nevăzute, ce cîntă împreună—dar tot încet, cît se poate de încet și de dulce.

Dintr'o singură bătae de aripĭ,—căcĭ are și aripĭ copilașul tău, — el sboară maĭ sus de cît toțĭ vulturiĭ. Așa e că nu maĭ vreĭ să'l ieĭ înapoĭ, chiar în pădurea asta, unde e așa de frumos?

Iar eŭ, cu vocea slabă, i-am răspuns: «Nu».

Și cu toate astea zînele treceaŭ pe lîngă mine, fără să bag de seamă și 'mĭ prăfuiaŭ părul cu edelweis. Dar într'o zi Pelesul îmĭ arătă o oglinjioară:

— Ia uite-te puțin cum te-aŭ gătit zînele! Iți place?

— Perĭ albĭ! murmuraĭ.

— Ferească Dumnezeŭ! E praf de edelweis, cu care dacă se aruncă asupra

www.dacoromanica.ro

cui-va, poate să vază toate lucrurile, și pe față și pe dos.

— E mai frumos de cît cînd poți vedea lucrurile numai pe față?

— Firește, căci darul acesta îți ajută mult și știi povesti frumos cele întîmplate.

Intr'adevăr, Peleșul avea dreptate: știam să povestesc. Mare bucurie făcu asupra mea descoperirea aceasta, dar tot aș fi dorit mai bine să aud sunînd clopoțeii.

Altă-dată, șezînd din nou pe țărmul Peleșului, îi spuseî ce are să se întîmple:

— Dragul meu Peleș, gîndește-te că vor să zidească un castel mare, chiar aci, unde am petrecut singuri atîtea ceasuri fericite. Inchipuește-ți că vor să dărîme stîncile, să radă pădurile, și că va trebui să tai lemnele în bucăți chiar tu, după ce oamenii vor doborî arborii din pădure. Peleșule, nu-i așa că tu n'o să-i lași nici o-dată să facă una ca asta?

Intr'adevăr, el se îndărji, se supără așa de tare, că se prefăcu într'un torent fu-

www.dacoromanica.ro

rios. Aruncă bucăți de stîncă mari cît casa, luă toate podurile, în sfîrșit se purtă întocmai ca un rîuleț răŭ crescut. Scorbori în așa hal bieții fagi, că începură să se clatine și rămaseră de atunci aplecați: câți-va brazi se culcară cu sgomot de-alungul așternutului Peleșului, voind mai bine să fie rupți în fîșii, de cît îmbucătățiți în zidăria unui castel. Și tot atunci Peleșul făcu o adevărată răscoală printre isvoarele de munte, care urlară care mai de care:

— Asta nu! asta nu! La asta nu ne învoim.

Dar oamenii își închipuiră că vor fi mai tari de cît toate riuleţele astea răsculate și începură să sape temelía. Și-aŭ făcut, însă, răŭ socotelile. Intr'adevăr că riuleţele eraŭ ziua cuminte, că nici unul nu se mișca și că lucrătorii puteaŭ să lucreze, săpînd și aruncînd pămîntul afară; dar peste noapte, Peleșul dedea semnalul din fundul văei și atunci riuleţele răspundeau într'un glas, pornind unite la asalt, ca un singur om.

www.dacoromanica.ro

In cîte-va ceasurĭ, renghiul era jucat; Maică-Doamne! povîrnișurile se surpaŭ în fundul șanțurilor și lucrarea trebuia reîncepută.

Intr'o zi răsculații se hotărîră să revolte muntele 'ntreg și într'adevăr, el se prăbuși, cu tot ce avea pe dînsul. Brazii ceĭ maĭ marĭ plecară la plimbare și se rostogoliră, poticnindu-se, în vale.

Ca și cînd le-ar fi crescut picioare, iarba, mușchiul, și livezile, îĭ urmară; apa luă pămîntul deslipit pînă și de pe rădăcinele arborilor. Totuși oamenii urmară să sape înainte, tot maĭ adînc și așezară fundamente, ca pentru fortăreață. Făcură ganguri și galerii, unde se putea merge în picioare și bolte, care ar fi rezistat unuĭ bombardament.

Inchiseră Peleșul în basinurĭ, și 'l aduseră, în tuburĭ, pe cherestele. Ca să împartă apa, fu nevoit să alerge prin toată clădirea, să se sue pe schelele cele maĭ înalte.

— Eĭ, dragul meŭ Peleș, cum a ră-

www.dacoromanica.ro

mas cu răscoala ta? Mîine se pune piatra fundamentală.

— Vaĭ! da, și pe mine mă silesc să alunec prin tuburĭ vechĭ de plumb!

— Te silesc? Dar cine te silește? Apără-te!

Atunci bietul rob începu să plîngă amar:

— Să mă apăr? Dar pot? Nu vezĭ cum m'aŭ legat în afurisitele astea de tuburĭ!

Și a doua zi piatra fundamentală era pusă. Muzica militară cîntă marșurĭ, ecourile răspunseră din fundul pădurilor; preoțiĭ ziseră rugăciunĭ, stropind pietrele cu apă sfințită, pentru ca deaci'ncolo să nu le maĭ vatăme duhurile necurate.

Eraŭ acolo și ofițerĭ și țăranĭ și boerĭ în haine scumpe; iar noĭ ne îmbrăcasem în constumul țăreĭ cu vălul lung cu cămașa brodată.

Ca să mă înveselească, mi-aŭ dat un buchet frumos; dar eŭ rămaseĭ în picioare, ascunzîndu-mĭ fața'n florĭ, ca să nu mi se vază lacrămile.

www.dacoromanica.ro

— Nu'mĭ trebue un castel gol, un castel fără copiĭ, ziseĭ buchetuluĭ meŭ. Şi de o-dată mi se păru că aud un freamăt uşor, un murmur de abea auzit, dar pe care'l înţeleseĭ, cu tot sgomotul corurilor şi al fanfarelor.

— Linişteşte-te, nu maĭ plînge aşa, zicea el; aĭ putea să facĭ mulţĭ fericiţĭ în casa ta nouă şi'ţĭ vom trimete pe ascuns un musafiir, oh! un musafir... Nu vrem să'ţĭ spunem maĭ mult, pentru că avem de gînd să'ţĭ facem o bucurie.

Priviĭ florile, căcĭ negreşit, ele'mĭ vorbiseră aşa, de oare-ce nu maĭ era nimenĭ pe lîngă mine.

După ce lumea se împrăştie, mă repeziĭ spre Peleş.

— Ascultă, dragul meŭ Peleş, mi s'a făgăduit o alinare.

Ca să-ĭ vorbesc maĭ de aproape, mă aşezaĭ lîngă dînsul şi cu mîinile împreunate împrejurul genuchilor, ascultaĭ:

— Ah, murmură el, mie nu mi se întîmplă asemenea lucrurĭ!

www.dacoromanica.ro

— Da, dar dacă făgăduiala se va îndeplini, n'am să te uit nicĭ pe tine ; veĭ avea și tu partea ta de fericire, cu atît maĭ mult că eștĭ nașul castelului.

– Puțin îmĭ pasă, bombăni el înainte, încrețindu-șĭ fața și scuturîndu-șĭ unda așa de tare, că mă stropi toată.

Aĭ să vezĭ, îl ciocăniĭ eŭ, o să fiĭ fericit ; după osteneală, gloria !

— Gloria, onoarea !... prostiĭ, n'am trebuință de onoare, puțin îmĭ pasă de onoare, cît timp trebue să staŭ ascuns de cer, în tuburile astea răutăcioase!

Dar, micuțul meŭ Peleș, maĭ la vale te liberezĭ.

— Așa e, dar în ce hal : jigărit, turbure, întinat ca vaĭ de mine... Aide, cărăbănește-te, să nu te maĭ văd în ochĭ !

— Dar...

— Șterge-o maĭ repede, saŭ de nu te ud și'țĭ aducĭ aminte multă vreme.

Și hop, iată că mă stropi de la cap pîn'la picioare.

Eram foarte tristă, căcĭ mi-era frică să nu fi căzut în dizgrația Peleșului,

www.dacoromanica.ro

prietenul meŭ vechiŭ, de care mi-ar fi fost greŭ să mă despart. Urcaĭ puţin de-alungul său şi ajunseĭ într'un colţ acoperit cu feregĭ, înalte cît niște oameni. Săriĭ de-asupra trunchilor putrezĭ, îndesîndu-mĭ picioarele în praful lemnuluĭ fin şi roşiatic. Eraŭ acolo miliarde de furnicĭ marĭ, foarte marĭ, de care mi-era deja frică să nu se răzbune că le-am stingherit ; dar albinele şi furnicele nu-mĭ fac răŭ nicĭ o-dată, pentru că «sunt de-a lor» şi ne înţelegem foarte bine.

Uite pentru ce, cînd îmĭ ceruĭ ertăciune că le călcasem, îmĭ răspunseră cît se poate de omeneşte :

— Nu face nimic.

Mărturisiţĭ că întrecuseră toate aşteptările. Să judece orĭ-cine : calcĭ casa cui-va, care în loc să se supere, îţĭ zice foarte bine voitor : «daca asta îţĭ face plăcere, urmează înainte.» Drăguţele de furnicĭ !

Maĭ dibace de cît ceĭ ce distrug, cît aĭ bate în palme îşĭ dreg la loc toată paguba. Mă puseĭ la vorbă cu dînsele

www.dacoromanica.ro

asupra arteĭ de a clădi și le spuseĭ că și noĭ clădim o casă.

Imĭ oferiră serviciele lor. Le mulțumiĭ, spunîndu-le totdeodată că ele clădesc prea delicat, prea ușor pentru niște oaspeți greĭ ca oamenii; totu-și fuĭ mișcată de bunătatea lor. Intr'adevăr, fuseseră foarte drăguțe.

Imĭ urmaĭ apoĭ calea și ajunseĭ la piciorul uneĭ stînciĭ înalte cît cerul, în vîrful căreia se legăna un brad; pe pereții stînceĭ, icĭ și colo, înfloreaŭ clopoțeĭ. Peste tot locul unde găseaĭ un crîmpeĭ de pămînt, se vedeaŭ agitînd limbele lor de un albastru delicat, pe cenușiul închis al petreĭ. Mă așezaĭ lîngă ele și mă gîndiĭ:

— Poate-or să mă facă să aud glingănitul lor vesel.

Dar Peleșul furios sări pe mine, în săltăturĭ marĭ de cascadă și mă certă, spumegînd de turbare. Mă făcuĭ că nu bag de seamă supărarea luĭ și ziseĭ florilor:

— Gîndiți-vă, dragiĭ meĭ clopoțeĭ, că vor să clădească o casă, un castel mare;

www.dacoromanica.ro

o să trebuiască să-l locuesc eŭ, castelul ăsta mare, și-o să fie așa de pustiŭ, așa de pustiŭ... Nu s'ar putea să sunați puțin ?

— Azĭ nu bate vînt de clopote, căcĭ alt-fel am face-o bucuros, maĭ ales pentru tine. Te iubesc toate florile, pentru că viĭ să ne vezĭ, pentru că ne privești cu bunătate, fără să ne culegĭ. Am vrea să te-ajutăm din toată inima, dar ce vreĭ, din cauza vîntuluĭ, nu putem nimic.

Un șearpe mucalit, maĭ subțire și maĭ moale de cît un fir de mătase, dormea încolăcit în singurul colțișor luminat, ce era printre stincĭ. Era ca o brățară de argint, alb și strălucitor peste tot; ochișoriĭ luĭ străluceaŭ de deșteptăciune. De o-dată se sculă, ridică capul și'mĭ zise:

— Eĭ bine, pentru că nu'ți place castelul ce se zidește pentru tine, am să'ți fac plăcerea să te înștiințez că zidirea va fi întreruptă: căcĭ se pregătesc întîmplărĭ neprevăzute. Tocmaĭ peste zece anĭ veĭ putea intra într'însul și atuncĭ o să'ți placă, pentru că veĭ fi sătulă să lo-

www.dacoromanica.ro

cueștĭ, ca acum, într'o mînăstire de călugărĭ, silită să'nfrunți vîntul și ploaia, mutîndu-te din chilie 'n chilie. Pînă atuncĭ zidește-ți o căsuță elvețiană pe locul unde-ĭ plăcea fetiței tale să se joace. Dar păzește-te de Peleș! căcĭ e supărat pe tine și amenință să se răzbune de abinelea.

Știind pe șerpĭ ființe prevăzătoare, luaĭ vorbele luĭ în seamă, afară de ultima frază, pe care o puseĭ pe contul răutățiĭ raseĭ luĭ; era o calomnie la adresa vechiuluĭ meŭ prieten.

La umbra stînceĭ se făcuse deja frig și simțiĭ stropiĭ spumeĭ rîuluĭ, ridicați de torent, udîndu-mă încetul cu încetul. O rază de soare trecu prin părul buclat și resfirat al Peleșuluĭ, procurînd un curcubeŭ minunat.

— Vezĭ tu, observă raza în bătae de joc, el n'are nevoe de diamante.

O singură privire saŭ mîngîiere de-a mea, și strălucește ca o regină.

Intrebaĭ raza de nu mi-ar putea face și mie așa ceva; fiind-că mi-e așa de

www.dacoromanica.ro

urît să mă 'mbrac cu haine scumpe şi să mă împodobesc cu diamante grele; — cu atît mai mult că eŭ nu le văd, ci le arăt numai altora. — Dar raza de soare îşi bătu joc de mine, rîzînd cu hohote:

— Noaptea trebue să'ţi dea strălucirea ta, iată pentru ce trebue s'o cerî peşterilor pămîntuluî, duhurilor şi piticilor munţilor, în loc s'o împrumuţî cerului şi stelelor luî.

După ce mă odihnii puţin, mă urcaî şi maî sus. Dar mă cuprinse de-odată o sfîrşeală cum nu maî avusesem niciodată, o greutate par'c'aşî fi avut plumb în toate oasele. Poteca stîncoasă se strîmtase, ocolind printre stincî, de-asupra apelor din ce în ce maî turburî. Nu era cu putinţă să mă opresc; nicî cel maî mic locşor să mă aşez, singurul loc şes fiind acoperit de o pădure de urzicî, aproape cît mine de înalte.

De acolo eşeaŭ tot felul de insulte, ce le cunoşteam deja. Toate vorbele haine şi răutăcioase ce se pot spune, dînsele le aruncaŭ regeluî, cu gîndul că mă vor

www.dacoromanica.ro

mîhni, necăji, urzica. Eŭ le priveam cu milă și 'mĭ ziceam:

— Ce a putut să vă facă așa de răutăcioase și de haine, biete urzicĭ ce sunteţĭ? Nu știţĭ de cît să sgîriaţĭ și să răniţĭ; dar de ce? Asta trebue să fie pedeapsa voastră: să produceţĭ mereŭ suferință.

Pe cînd gîndeam așa, o urzică bătrînă îșĭ scutură peruca eĭ verde, ridicîndu-șĭ capul și suspinînd din inimă.

— Ce te bocești așa, bătrînă bosumflată, o întrebaĭ eŭ.

— Vaĭ, suspiŭ, răspunse dînsa cu o voce de capră, pentru că tu eștĭ cea d'întîĭ care m'aĭ privit cu milă; ceĭ-lalţĭ ne lovesc cu bastoanele și ne calcă în picioare. De sigur că tu n'aĭ auzit vorbele răutăcioase ce le-am spus la adresa regeluĭ tăŭ; l'am înegrit cum nu se poate maĭ răŭ.

— Ba am auzit, și de-aceea mi s'a făcut milă de voĭ. Cine urăște un om răŭ, este el singur de plîns, numaĭ pentru fierea cu care'șĭ amărăște sufletul;

www.dacoromanica.ro

dar cine urăşte un om bun, o, acela e aşa de nenorocit, aşa de nenorocit, că nicĭ o-dată n'aş îndrăzni să-l lovesc.

— Ştiĭ tu, îmĭ zise urzica bătrînă, cum am ajuns în halul în care ne vezĭ?

— Daca aĭ tu timp să mi-o istoriseştĭ, eŭ am timp să te-ascult, îĭ răspunseĭ.

— Eĭ bine, eram fete frumoase, svelte şi vesele, începu vorbăreaţa sgripţoroaică. Nu s'auzea la noĭ de cît un hohot nesfîrşit de rîs. Nimenĭ nu putea să treacă pe lîngă noĭ fără să'l luăm peste picior. Însă, într'o zi, sosi o bătrînă stafiditā; căuta ierburĭ şi rădăcinĭ, mestecînd în gura eĭ ştirbă şoapte neînţelese.

— Aoleŭ, uite frumuseţea! strigarăm într'un glas.

Maĭ c'ar săruta-o bradul... Mult ar da raza soareluĭ să-ĭ dea un sărutat... Heĭ, tinerico, de ce singurică prin pădure? N'aĭ nicĭ un prieten.

Ea bîlbîia, Dumnezeŭ ştie ce, şi nearuncă o privire teribilă; dar nu ne speriarăm. Rîsetele şi batjocorile nu maĭ încetaŭ, pînă cînd se sculă în picioare,

www.dacoromanica.ro

se îndreptă, se înălță, întinerì din ce în ce mai mult, făcîndu-se tot mai frumoasă, și ne arse atît de tare cu focul privirei sale, că de-atuncì am rămas pentru totdeauna arzătoare, veninoase și urîte. Ea ne blestemă : Florì înșelătoare și mincinoase ce sunteți ! De azì înainte să nu mai aveți bunătate în voì ; să faceți rău orì-cuì vă va atinge ! Asta să vă fie partea, pentru ca nimenì să nu se mai îndoiască de răutatea voastră, ca nimenì să nu se mai înșele !

Zicînd acestea, dispăru. Ne privirăm : ne făcuserăm toate scîrboase și josnice. Și ne gîndeam cu ce-am putea face atîta rău, cînd n'aveam nicì măcar ghimpì, cum aŭ bunioară măceșiì. Atuncì veni un tinerel frumos cum nu s'a mai pomenit, cu obrajiì îmbujorați, cu buclele auriì. Intinserăm brațele spre a'l îmbrăcișa, căcì ne plăcea grozav, dar începu să strige, de ne spărgea urechile :

— Aoleŭ ! Aoleu ! Mă arde ! Mă frige ! Ce țepì afurisite aveți !

Își frecă fața, plîngînd, arătîndu-și

www.dacoromanica.ro

mîinile băşicate; pe urmă tăiă o nuia de alun şi se puse să ne znopească în bătăi, rupîndu-ne coastele; — mai multe muriră chiar în ziua-aceea. Şi ast-fel s'a întîmplat că de atunci cea mai uşoară mîngîiere a noastră e o arsură. De vrem să spunem ceva drăgălaş, bună-voinţa noastră, se schimbă în răutate. Şi suntem biciuite mereŭ şi călcate în picioare. Numai măgarii nu ne dispreţuesc, pentru că nu simt înţepăturile noastre, avînd pielea prea groasă.

Eŭ mă bucuram în ziua-aceea, fiind-că aveam mănuşi groase, ghetre şi bocance de munte. Aşa pregătită, urzicele nu mă puteaŭ vătăma, căci văzusem bine că eraŭ presărate de sus pînă jos cu ghimpi.

— Dar părul tăŭ e alb, îmi strigă o altă afurisită de urzică; eşti bătrînă fără 'ndoială, dar te boeşti cu roşu pe obraz, ca să pari tînără.

— Nu, răspunseĭ, erburi obraznice ce sînteţi, e praf de *edelweis* (floarea reginei,) ce mi-a căzut pe cap, din graţia zînelor, ca să pot pricepe toate înţele-

www.dacoromanica.ro

surile lucrurilor; d'aia cînd v'am auzit bîrfind nicĭ nu v'am bătut cu nuiaua, nicĭ nu v'am călat în picioare.

— Praf de edelweis! Hm, ce glumă, batjocoriră urzicele într'un singur glas. Eștĭ bătrînă, na! nu facĭ pentru rege o para chioară!

Și hîr și mîr, însfîrșit o mulțime de bunătățĭ de teapa ăstora. Mă depărtasem deja și batjocorile lor tot mă urmăreaŭ; și cînd spuseră destule, de nu maĭ știaŭ, nenorocitele, ce să clevetească, începură să se certe între ele, așa de dîrj, că'mĭ păru răŭ că m'am îngrijit de soarta lor, în loc să le znopesc în bătăĭ, cu bastonul meŭ de munte. Dar de-odată 'mĭ aduseĭ aminte de un măgăruș, pe care 'mĭ puneam în gînd să'l trimet să-șĭ facă o masă gustoasă din aceste erburĭ uricioase, ca să fie și ele bune la ceva.

Imĭ istorisiĭ întîmplarea «cioculuĭ berzeĭ» pe care îl întîlniĭ. Ce frunzișoare frumoase avea, îndesate împrejurul unuĭ puf argintiŭ, și ce drăguțe 'ĭ eraŭ petalele ce se legănaŭ în vînt! Cînd mă

www.dacoromanica.ro

zări, se aplecă pe tulpina lui mică, își întinse curios spre mine ciocul lui lungueț și 'mi zise:

— Doamne, eŭ cunosc toate grozăviile ce răspîndesc ele; le cunosc de mult pe deșuchiatele alĕa. Mai știŭ și ce crede pădurea despre ele, pentru că copleșesc locurile cele mai bune, luînd locul florilor celor mai drăgălașe și mai delicate. E cu neputință să le mulțumești; se supără pentru toate nimicurile, clevetesc pe toată lumea, fără nici un rost; și dacă ție ți-a fost milă de ele, își vor bate joc de tine, afară numai dacă nu s'ar fi supărat, crezîndu-se umilite.

Și poporul de mușchi chihoti de ris, auzind cît de bine 'și cunoaște ciocul berzei lumea, pe cînd din cea mai apropiată tufă se auzea o voce:

— De ce nu pomenești nimic despre mine? N'am și eŭ ghiare la degete?

— De sigur, doamnă smeură, dar alături cu niște boabe minunate, strigai eŭ. Poate chiar că ai de gînd să mă răcorești puțin, acum cînd ți-ai încurcat și-

www.dacoromanica.ro

returile, ca niște laţurĭ, împrejurul picioarelor mele.

— Maĭ știŭ eŭ! zise dînsa, sglobie, pe cînd o despoiam de fructe; — pe urmă începînd iar vorba:

— La urma urmeĭ, bobițele astea nu eraŭ pentru tine; le păstram pentru cine-va care le merita maĭ mult.

— Nu crede o vorbă, din ce spune, întrerupse ciocul berzeĭ, rizînd: numaĭ de-astea se ţine: momește pe trecătorĭ, aţiţîndu-le gustul cu fructele eĭ poftitoare; pe urmă, cînd vor s'o atingă, îĭ sgîrie și le zice obrăsniciĭ.

Bobițele se roșiră de mînie, așa de mult puse smeura la inimă răutatea asta, pe care n'o putea pedepsi, fiind ţintuită de pămînt, nicĭ nu ĭ putea răspunde, nefiind destul de deșteaptă pentru aceasta. Dar smeura nu putu să risipească oboseala ce-mĭ înmuiase picioarele. Fuĭ nevoită să mă 'ntorc din drum, fără să fi ajuns la căsuţa unde mă duc să visez, ascunzătoarea mea scumpă dintre stîncĭ, unde scriŭ toate cîte le aud

www.dacoromanica.ro

în calea mea. In ziua aceea, era cu neputință să mai merg înainte. Și 'mi aduseĭ aminte de povestirile șearpeluĭ. Dacă vorbele luĭ ar fi adevărate...? Și priveam Peleșul cu presimțirĭ de nenorocire:

— Peleșule, Peleșule, ce mĭ-aĭ făcut?

— Staĭ tu, că 'ți arăt eŭ ce ți-am făcut, mormăi el. Și, pentru ca să-și bată joc de mine, afurisitul de drăcușor maĭ sburldalnic ca totdeauna sări peste o stîncă, strigîndu-mĭ ca un strengar care o ia la sănătoasa:

— Staĭ tu, că-ți arăt eŭ ce ți-am făcut. Ca pedeapsă pentru robia ce mă sileștĭ să îndur în castelul tăŭ, am să te fac să nu maĭ poțĭ să umbli. Am făcut totdeauna de capul meŭ și nu vreaŭ ca pe viitor să fie altfel... Am să te învăț eŭ să te porțĭ astfel cu mine, să mă 'nchizĭ în tuburĭ îngrozitoare, să mă bagĭ la stăpîn!... Peleșul tăŭ!... dar nu sînt Peleșul tăŭ de loc. Sunt Peleșul meŭ, un Peleș care n'a cunoscut jugul nicĭ odată, care 'șĭ are voința luĭ și va

www.dacoromanica.ro

avea-o totdeauna. Și pentru că l'aĭ necăjit, n'aĭ să maĭ poțĭ mișca nicĭ brațul, nicĭ piciorul. Iată pedeapsa ce-țĭ făgăduesc și te va ajunge maĭ repede de cît crezĭ. Ingrijește-te numaĭ să ajungĭ maĭ repede acasă, ca să te poțĭ căuta.

— Dar, Peleșule dragă, fie-care avem o datorie pe lumea asta. De ce n'aĭ avea și tu? Pot eŭ oare să'mĭ îndeplinesc voințele maĭ mult de cît tine?

— De eștĭ roabă, asta e treaba ta. Eŭ vreaŭ să fiŭ liber. Nu sînt sclavul nimănuĭ, nicĭ al tăŭ, să știĭ! Cine are urechĭ s'audă!

Și astfel ne spuserăm multe vorbe urîte, ce n'ar fi trebuit rostite între prietenĭ. Cînd trecuĭ pe lîngă urzicĭ, ele începură iar să-șĭ bată joc de mine:

— Eĭ, vezĭ că nu eștĭ de cît o babă? Nicĭ nu poțĭ să umbli: șchioapețĭ.

Și de astă-dată aveaŭ dreptate. Picioarele 'mĭ amorțeaŭ din ce în ce; din cînd în cînd mă apucaŭ nădușelĭ numaĭ la gîndul că voiŭ cădea pe drum. Cu cît înaintam, cu atît mi se părea maĭ de-

www.dacoromanica.ro

parte mînăstirea, par'că visam. In sfîrșit ajunseĭ; căzuĭ la pat și zăcuĭ maĭ multe lunĭ.

Întîĭ nu-mĭ puteam mișca nicĭ brațele, nicĭ picioarele; apoĭ brațele mi se împuterniciră, pe cînd picioarele îmĭ rămaseră țeapene și grele. Ah! simțiĭ bine răzbunarea Peleșuluĭ; și pe cînd eŭ sufeream, el sărea pe sub ferestrele mele înainte, dîndu-mĭ cu tifla și scoțîndu-și limba la mine, ca un drac afurisit ce este. Și eŭ îmĭ ziceam:

— Bietul Peleș, negreșit că într'o zi tot o să trebuiască să se supuie și din grozav ce e, să se facă copil cuminte și supus. Poate el să se sbuciume cu saŭ fără voe, tot o să se supuie odată.

* * *

www.dacoromanica.ro

Şi petreceam săptămînĭ şi lunĭ întregĭ în fundul patuluĭ meŭ. Ca să 'mĭ facă zilele maĭ micĭ şi să mă înveselească, florile veniră să mă vadă. Fu o adevărată procesiune, pe care o deschidea viorelele de primăvară şi o închidea florile tomnatice. Veneaŭ de pretutindenĭ, începînd cu degeţeiĭ de pe vîrfurile munţilor şi sfîrşind cu mărgăritărelele din fundurile văilor; se aşezau pe rînd miloase, pe plapoma mea albă şi 'mĭ povesteaŭ istoriĭ lungĭ, de prin munţĭ şi văĭ. Orhideele se îndurară şi ele să mă onoreze cu vederea lor — adevărate cucoane marĭ, astea, albe şi străvăzătoare, boeroase lucru mare. Cît despre miosotis, îmĭ mărturisi foarte mihnit că în valea Peleşuluĭ oameniĭ tăiaŭ pătrate marĭ de

www.dacoromanica.ro

iarbă ca să brăsdeze povîrnișul și că, săpînd pămîntul, se tăiaŭ și plante, pentru ca să le asvîrle în foc odată cu bulgării. din carĭ se făceaŭ apoĭ cărămizĭ pentru castel. Un lucru le făcea să petreacă: în fie care noapte un hoţoman de urs se scobora de pe Gepĭ, se plimba pe olane și le sfărîma, așa că dimineaţa zidariĭ, buĭmăciţĭ în faţa cioburilor, ședeaŭ ceasurĭ întregĭ și dregeaŭ paguba.

Și după ce trecură toate florile pe dinaintea patuluĭ meŭ, nu maĭ veniră de cît mușchiĭ și lepraliţele — mușchiĭ fragezĭ și domolĭ, lepraliţele liniștite și dulcĭ, acoperindu-mă cu haina lor catifelată, ele îmĭ ziseră: .

— Răbdare! noĭ o să te însănătoșim: o să te încălzim acoperindu-ţĭ membrele amorţite, căcĭ putem încălzi tot așa de bine ca lîna.

Intr'o dimineaţă observaĭ în camera mea o lumină neobicĭnuită. Nu venea nicĭ de la lună, nicĭ de la soare: era par'că maĭ mult un reflex venit de jos, par'c'ar fi lucit apa'n umbră. Pereţiĭ, mo-

www.dacoromanica.ro

bilele, mîinele mele chiar, toate se'nveleau într'o lumină albă. Atunci puseră oglinzi împrejurul patului meu, așa în cît să pot vedea afară. Și iată că ninsese; munții erau albi, albi de tot, și pe vale căzuse zăpadă, înaltă de trei picioare. Vulturii se coborau de pe Vîrful cu dor, sburînd mai jos ca de obicei'u, descriind cercuri mari și îndreptîndu-se spre mînăstire.

Intr'o zi ceţoasă un urs care 'și făcea ultima preumblare de iarnă, veni să vadă ce mai e pe la noi, și speriă o domnișoară de onoare, care se plimba și care ar fi vrut s'o ia la fugă; dar își aduse aminte de sfatul regelui:

— A fugi d'inaintea unui urs este a'l atrage!

Deci nu fugi, dar începu să facă pași mari, — mai mari de cît i-ereau picioarele. Doamne ferește, însă, s'o ia la sănătoasa! Regele nu dă voie!

Copila ajunse la căpătăiul meu cu ochii speriați, cu părul plin de zăpadă.

— Am văzut un dobitoc!

www.dacoromanica.ro

Şi de frică să nu fie luată în ris, nici nu îndrăzni să spună că se întîlnise nas în nas cu un urs.

— Da, am întîlnit un urs, pe care la început îl luasem drept un câne, pînă cînd îl văzuĭ că ia în braţe un pom.

— Prost dobitoc, într'adevăr, să sărute numaĭ pomul, glumi cine-va lîngă mine.

Şi chiar în ziua-aceea vînătoriĭ căutară urmele ursuluĭ şi'l omorîră.

Pe urmă furăm nevoiţi să zicem rămas bun pădureĭ şi munţilor, mînăstireĭ şi Peleşuluĭ, care chiar de sub ghiaţă — năbădăiosul de el — mă sîcîia:

— Eĭ, vezĭ!? vezĭ!?...

Şi rîdea de se prăpădea, văzînd cum mă culcaŭ pe perne şi mă luaŭ pe targă, să mă ducă'n vale.

— Ah! secătura, mă gîndeam eŭ. Nu ştie ce durerĭ afurisite mi-a dat şi maĭ rece ca ghiaţa îşĭ bate joc de mine. Şi totuşĭ, cu toată răutatea luĭ de inimă, îl iubeam încă pe copilul ăsta nesuferit.

Ce iarnă lungă am petrecut atuncĭ, fără să mă pot mişca, cu picioarele în

www.dacoromanica.ro

perne, culcată zile'ntregĭ, în cele maĭ ne'nchipuite durerĭ; și scriam și scriam — cîte-odată pictam chiar — par'că nu mĭ-ar fi fost nimic.

Pe urmă, cu mult înainte de a mă însănătoși, se declară războiul. Trebui să mă duc prin ambulanțe, și țineam fără'ncetare pe bieții răniți în brațele mele. Ingenuchiam la căpătăiul lor, maĭ-maĭ să nu maĭ mă pot ridica, așa de mă dureaŭ picioarele. Și regele era departe, pe cîmpul de luptă, și eŭ eram singură. Atunci, Peleșul văzu zile frumoase; lăsat în voia lui, doĭ anĭ de zile făcu pe dracu'n patru. Zidirea castelului fu întreruptă, căci regele care'și dăduse toți banii soldaților, nu maĭ avea atîți în cît să'și poată face o casă.

Dar cînd se'ntorcea biruitor, fericire fu pe noĭ! Trebuise să meargă călare de la Plevna la Nicopole, călcând peste cadavre, pe un frig de 20 de grade. Era înfiorător: în șanțurile de la Nicopole eraŭ 10,000 de bieți prinși, murind de foame și de frig. Regele trecu Du-

www.dacoromanica.ro

nărea, într'un vaporaș de fier, prin mijlocul bucăților de ghiață desprinse de la țărm, amenințat să se'nece la fie-care pas. Iar între Turnu-Măgurele și București fu apucat fără veste de un viscol așa de turbat, că mai mai să'l acopere cu sanie cu tot. Dar nimic nu'l opri: nici dușmanul, cînd plecă, nici viscolul, cînd se'ntoarse. Fu un eroŭ și un izbînditor, și în zadar se'ncercară urzicele să'l bîrfească.

Se făcea și Peleșul grozav că e un izbînditor. Folosindu-se de faptul că i se slăbise hățurile, se apucă să strice tot ce zidiseră oamenii; dărîmă zăgazurile, luă cherestelele, ne-mai-lăsînd în picioare nimic din ce'ntîlnea în cale și sări mai departe, mai triumfător ca tot-d'a-una.

— Iaca, — zicea dînsul, mulțumit de isprăvile ce făcuse—și unde mai pui că le-am făcut pe toate singur; eŭ n'am nevoie de armată!

Amețit de isbînda lui, începu să fie foarte bine voitor cu mine și'mi istorisi

www.dacoromanica.ro

poveștĭ după poveștĭ. Mi le însemnam pe toate în căsuța elvețiană, pînă cînd putuĭ iar să mă urc să scriŭ în vizuina mea stîncoasă, colo sus, de-asupra stînceĭ. Ce frumoasă fu ziua cînd mă suiĭ iar! Imĭ dădură ziua bună toate florile, pînă și adormitele de zorele, zorelele ce nu se scoală nicĭ o-dată înainte de zece, și se culcă cum apune soarele.

Toate florile îmĭ urară bun venit și nu mă uită nicĭ bradul, care, doborît de furtună și agațat de stîncĭ, își trecu mîna prin barba de muschĭ pentru a'mĭ zice:

Uite-te, te-aĭ întors. Nu te-am văzut de mult.

Ah, da! ce frumoasă fu ziua-aceea! Turmele se suiaŭ pe pășunele înalte. Auziĭ lătratul cânilor și văzuĭ suflînd din bucium pe ciobanul frumos din Vîrful cu dor, ca în diminețele cețoase, cînd își vorbesc din vale'n vale. Ecoul răsfrîngea din munte'n munte notele grave ale cornuluĭ, atît de bine, încât caprele întindeaŭ urechea, ca să audă de

www.dacoromanica.ro

unde vine sgomotul. De-asupra capului meŭ, pe cerul albastru, se înălţaŭ doŭ vulturĭ; se ridicaŭ cu aripele'ntinse, liniştiţĭ, par'că dormeaŭ, legănaţĭ de valurile aerului. Şi jos de tot, Peleşul cînta romanţa luĭ vecĭnică...

In sfîrşit regele reîncepu să zidească. Italienĭĭ lucraŭ zidăria, Românĭĭ săpaŭ pămîntul, Ţiganĭĭ ridicaŭ piatra şi varul. Albanezĭĭ şi Grecĭĭ lucraŭ la cariere; Nemţĭĭ şi Ungurĭĭ la dulgherie. Turcĭĭ ardeau cărămida. Ferăria o aşezaŭ Cehiĭ şi Polonezĭĭ. Francezĭĭ desenaŭ, Englezĭĭ făceaŭ socotelĭ. Aşa că pe cherestea întîlneaĭ sute de costumurĭ naţionale şi auzeaĭ vorbindu-se paĭsprezece limbĭ. Cîntaŭ, se înjuraŭ, se certaŭ; era o amestecătură pitorească şi sgomotoasă de oamenĭ, de caĭ, de boĭ şi de bivolĭ.

Cît despre rege, sta toată ziua acolo, aplecat pe schelele cele maĭ primejdioase, conducînd singur lucrările. Numaĭ Peleşul şi eŭ nu ne prea suiam de bună voie acolo; eŭ pentru că nu'mĭ plăcea castelul, Peleşul pentru că nu-ĭ surîdea

www.dacoromanica.ro

robia. De-ocamdată ne împrietenișem iarăși; eram o inimă ș'un suflet: nu ne suiam pe schele. Nu îndrăznesc să spun că nu mă urcam din cînd în cînd — și încă pe cele mai prjmejdioase—dar numai de bucurie că mi se înzdreveniseră picioarele; și mă scoboram repede, ca să staŭ de vorbă cu vechiul meŭ prieten.

— Știi tu, îi ziseĭ eŭ, că nu'mi place să văd lucrînd pe alții? îmi place mai mult să lucrez eŭ singură.

— Impărtășesc și eŭ, gustul tĕŭ, răspunse Peleșul. Dac'ar trebui să privesc înceata activitate a altora, de nerăbdare aș deborda; ceea-ce mi se și întîmplă din cînd în cînd.

— Vezi tu, Peleșule dragă, turbez că staŭ cu brațele încrucișate; dac'aș ști să mînuesc mistria saŭ ciocanul, nu m'aș mai uita cum lucrează alții. Dar dacă degetele mele n'aŭ învățat să zidească, știŭ în schimb să scrie, să picteze și să coasă.

— Ale mele, zise rîzind Peleșul, nu se pricep de cît să desrădăcineze

www.dacoromanica.ro

pomiĭ, să rostogolească stincile, să se joace cu pietrele de pe ţĕrm, crăpînd digurile, cărînd trunchiurile pomilor şi făcînd alte năzbutiĭ de astea, tot atît de folositoare pe cît sînt de plăcute.

— Zău? ziseĭ, dar mânele tale fac să umble şi fierăstraele!

Nu-mĭ maĭ vorbi, că'mĭ stricĭ tot cheful... Da, de pe urma lor am învăţat ce 'nsemnează săptămîna şi Dumineca...

— Şi ce însemnează lucrul!

Ce, lucru se chiamă jucăria asta?

Prietenul Peleş făcea şi el ca toţĭ oamenĭi ce vor să aibă totdeauna dreptate: ca să nu'şĭ mărturisească înfrîngerile şi umilinţele, daŭ întîmplărĭi lor un alt nume, crezînd ast-fel că aŭ schimbat adevărul. Fiind-că am însă praf de «edelweis» în păr ştiŭ toate, dar m'am făcut că nu pricep şi mi-am muşcat limba, ca să nu'mĭ umilesc prietenul. Da, fierăstraele îl făceaŭ să umble, şi încă repede de tot. Braziĭ doboriţĭ eraŭ aruncaţĭ sub dinţiĭ de oţel, cari'ĭ tăiaŭ

www.dacoromanica.ro

și'ĭ făceaŭ scînduri, ca să nu mai semene nici pe departe cu pomiĭ mîndri ce odată 'și ridicaŭ fruntea. Și Peleșul trebuia să-și îmbucătățească ast-fel chiar pe amiciĭ luĭ, căcĭ oamenii răĭ nu s'au gîndit la durerea ce trebuia să simtă torentul, condamnat la meseria crudă de calăŭ!

* * *

www.dacoromanica.ro

www.dacoromanica.ro

Intr'o zi mi se păru că sunaseră clopoţeiĭ; mă luaĭ după sgomotul lor, departe, tocmaĭ departe, în pădure, cu gîndul c'o să găsesc copilaşul ce mi-anunţaseră... Dar căutaĭ în zadar, căcĭ nu găsiĭ nimic, şi peste puţin nicĭ nu maĭ auziĭ nimic. Văzuĭ, însă, în fundul pădureĭ, o zînă, şezînd pe o frunză largă de revent. Ciocănea cu un fir de iarbă în clopoţeĭ, şi producea un sunet ritmic, dulce şi curios. Părul iĭ cădea în bucle auriĭ împrejurul grumazuluĭ. oprindu-se la cingătoarea eĭ scumpă, plină de diamante— diamante carĭ totuşĭ străluceaŭ maĭ puţin ca ochiĭ eĭ, căcĭ avea nişte ochĭ albastri, frumoşĭ, încîntătorĭ ca un colţ al cerului. Hainele i-eraŭ subţirĭ şi mătăsoase, ţesute din pînză de păiajen; iĭ a-

www.dacoromanica.ro

copereaŭ frumos corpul fraged, stropit cu picăturĭ de rouă; iar de sub rochia asta minunată se zăreaŭ vîrfurile celor maĭ frumoase picioruşe ce s'aŭ putut vedea. Se juca, muindu-şĭ vîrfurile degetelor în Peleş, aruncînd în aer băşicĭ de apă, ce străluceaŭ ca un curcubeŭ.

Apoĭ veni un piţigoiŭ moţat, care se aşează pe un smîrdar, în faţa unuĭ scatiŭ, şi deschise cĭocul; scatiul îl stropi drept în gîtlej, cu apă din Peleş, şi rîdea de se prăpădea, văzînd cum sare piţigoiul să'şĭ prindă picătura din sbor— iar risul acesta suna cristalin ca un clopot, însoţit de basul profund al Peleşuluĭ. Şi cu cît rîdea scatiul, cu atît se adunaŭ maĭ multe pasărĭ împrejur, căznindu-se fie-care să prindă cîte-o picătură. Şi atuncĭ începu în mijlocul pădureĭ un concert mare, condus de o ghionoaie, care bătea măsura. Şi florile la auzul cînteculuĭ acesta îşĭ ridicară capetele şi fagiĭ împreună cu braziĭ strigară:

— Bine! Foarte bine! Inc'odată!

www.dacoromanica.ro

Numaĭ urzicele nu ziseră nimic și asta se înțelege; mofturoase cum sînt, se scălămbăiaŭ că aŭ auzit artiștĭ maĭ marĭ de cît ăștia.

— Pfiŭ! fluieră mierla, vreĭ să zicĭ de privighietoare?

— Ce e aia privighietoare? Nicĭ n'am auzit vorbindu-se despre domnișoara acesta.

— Cu toate astea nu cîntă răŭ, baĭjocori mierla; maĭ la vale, are chiar oarecare faĭmă; dar nu se suie prea sus de frică să nu prinză guturaiŭ. D'aia nu se vede pe *Omul*.

— Eheĭ, dacă 'ĭ-e frică de crivăț, trebue să fie o păcătoasă privighetoarea voastră. Să nicĭ nu ne maĭ pomeneștĭ de ea; nu vrem să cunoaștem cîntărețĭ d'ăștia micĭ!

Mierla 'șĭ lăsă capul pe spate și începu să rîză pe 'nfundate, de-aĭ fi rîs că i-a crescut o gușe sub cĭoc.

Istorisi și celorlalte pasărĭ ce aŭ zis urzicele, și pițigoiul rîse, dar rîse să se bolnăvească și maĭ multe nu. Pe urmă

www.dacoromanica.ro

începu să cînte ea cu flautul, într'un tub de oväz. Scoase niște triluri atît de melodioase că înduioșă pînă și arborii, cari începură să se miște și într'un avînt de admirație să legene toată lumea astea de plante și de păsări. Codobatura fîțîind din coadă par-că ar fi trecut'o fiorĭ; unele păsări plîngeaŭ. O șopîrlă verde ca smarandul eși să vadă pe muzicanta măĭastră, iar un paianjen se dădu jos de pe un pom, lăsîndu-se pe un fir de mătase și se opri la înălțimea buzelor inspirate. Pînă și un gîndac și-aprinse lanterna și lumina de-a binelea, cu toate că era ziua. Urzicele singure urmară să șușuiască între ele ne-vrînd s'asculte cu nicĭ un preț.

— De nu mi-ar fi fost frică să fac sgomot, cum le-aș mai fi ars cu bastonul meŭ de munte!

— De ce nu spuĭ zîneĭ dorința ta? îmĭ șopti un șearpe, ce se tîra lîngă mine.

— Drăguță, mi-e frică să n'o sperĭ.

— Nu-ĭ așa că eștĭ poetă?

www.dacoromanica.ro

— Eĭ, Doamne! da. Dar asta e de ajuns ca să poți vorbi zînelor? Orĭ cum, sînt tot femee.

Nu, nu. Ascultă-mă pe mine. Ție o să'ți spună toate, pentru că aĭ pe buze miere și ochiĭ tăĭ maĭ adînci de cît aĭ celorlalți oameni. Zînelor nu le e frică de ochĭ d'ăștia, căcĭ văd într'înșiĭ umbră maĭ multă....

Mă șterseĭ cu batista pe buze și văzuĭ că eraŭ într'adevăr pline cu miere. Nu m'așteptam:

— Ia-ți lira și cîntă, zise șearpele, și veĭ vedea că zîna te ascultă.

Tremuram, par'c'aș fi cîntat pentru prima oară într'un concert;—aveam și de ce, cînd trebuia să cînt înaintea unor asemenĭ maeștri! Imĭ întinseĭ degetele pe coarde și încet încet începuĭ să cînt, dar cu ochiĭ 'n jos, ca să nu văd pe spectatorĭ, de carĭ eram sigură că vor pleca plictisiți.

Pe urmă uĭtaĭ pe ceĭ ce mă ascultaŭ, și mă gîndiĭ numaĭ la dorul ce'mĭ frămîntă sufletul,—și cîntecul se născu și

www.dacoromanica.ro

se scurse, cum se naşte şi curge Peleşul, de o-dată, fără căutare, lin:

Pentru voĭ e dulce Maiul ce vă'mbată de plăcere;
El vă dă la toţĭ speranţe, cînturĭ vesele şi florĭ,
Pentru mine, ce'ş ursită să'mĭ trec zilele 'n durere,
Primăvara mi-e străină, ca şi scumpele-ĭ comorĭ.

Ea se'ntoarce totdeauna ca să 'mbrace cringu'n verde
Şi să dea cîmpieĭ mîndre florĭ ce'neacă de miros,
Să dea ramurilor cuiburĭ, unde'n puful cald se pierde
Puiul, ce deschide ochĭ şi se uĭtă 'n cer sfios.

Eŭ îmĭ potoleam odată setea mea de fericire
Dintr'o albă picătură, ce mi-o dase soarta 'n dar;
Floarea dragosteĭ, primită de la cer cu mulţumire,
Mică şi cu ochĭ de înger, luminoşĭ ca ziua chiar.

Dar acolo unde merge fie-care floare 'n lume,
A plecat să nu maĭ vie şi sărmana floare-a mea,
Şi de atuncĭa Maiul dulce nu maĭ vrea să-ĭ ştiŭ de nume,
Mie nu'mĭ maĭ dă nectarul ce'l dă altora să'l bea.

Cuĭbul mi-e pustiŭ, iar cringul zace mut pentru vecie,
Primăvara vine, trece, ĭute, par'că nicĭ n'a fost,
Iar eŭ, pasăre rănită, cînd stingherĭ 'n colivie,
Fericirea mea pierdută şi viaţa'mĭ fără rost.

— Par'că-ĭ cîntec de mort, drăcuiră urzicele. Şi la urma urmeĭ ce nevoie avem noĭ de cîntec omenesc: avem destuĭ maeştri.

www.dacoromanica.ro

Ascultaĭ bîrfelele lor fără să-mĭ ridic ochiĭ, căcĭ într'adevăr mi-era frică să nu fi stricat, prin cîntecul meŭ, frumuseţea nopţeĭ acesteia încîntătoare, de Maĭ. Dar ce 'mĭ venise să cînt? Ce aveam s'ascult de sfaturile unuĭ șearpe? — Simţiĭ că mă atinge cine-va uşor pe umăr, un obrăjor mîngîios 'mĭ atinse faţa, o sărutare 'mĭ închise ploapele. Cînd mă deşteptaĭ, ce 'mĭ văzură ochiĭ? Zîna, care ședea pe genunchiĭ meĭ, privindu-mă și păsările toate adunate împrejur, ultîndu-se la mine curios. Din ochiĭ albaștri aĭ miosotisuluĭ curgeaŭ lacrămĭ de înduioșare, pomiĭ se legănaŭ ottînd. Apoĭ se făcu tăcere.

— O, ĭertaţi-mă, voĭ sinteţĭ fericiţĭ și încîntătorĭ, eŭ sînt un nor ce am venit să întunec soarele veseliei voastre. Adio, mă duc și plînsul meu nu'l veţĭ maĭ auzi nicĭ odată.

— Stăĭ, șopti zîna, noĭ vrem să te ajutăm. Veĭ avea parte de fericire, dar drumul ce te va duce la dînsa va fi greŭ. Putea-veĭ oare să'l străbaţĭ pînă

www.dacoromanica.ro

la capăt? Eşti regină şi ’ţi trebue un moştenitor. Aşa e? Ei bine, am să te duc într’un paradis, unde aĭ să ţi’l alegĭ; iţĭ maĭ spun însă înc’odată că drumul va fi greŭ. N’o să’ţi fie frică?

— C’o să’mĭ fie saŭ nu, asta nu ştiŭ. Tot ce pot să’ţi spun e că te voiŭ urma în toate primejdiele.

De-abia sfîrşisem şi se lăsă o noapte neagră ce mă făcu să aiurez. De odată se deslănţui o furtună groaznică, bubuind înspăĭmîntător, desrădicinînd arborĭi şi culcînd la pămînt trunchiurile lor sfărîmate. Mă înspăĭmîntaĭ aşa de tare, că’mĭ pierduĭ de maĭ multe orĭ răsuflarea.

— De facĭ un pas înainte, te mănînc! urlă un balaur, aĭ căruĭ ochĭ ce se întorceaŭ în orbite ca două roate de foc, mă orbi.

Imĭ stăpînĭĭ bătăile inimeĭ şi’ĭ spuseĭ:

— N’aĭ să mă mănîncĭ; caut un moştenitor pentru regatul meŭ şi voiŭ merge înainte; ştiŭ, însă, c’aĭ să-mĭ arăţĭ calea.

Atuncĭ balaurul întoarse capul şi lu-

www.dacoromanica.ro

mină cu focul privireĭ luĭ o potecă rîpoasă, ce se 'ntindea prin niste stîncĭ negre, acoperite cu pomĭ, ce se sbuciumaŭ gemînd. Hidra mă strînse cu putere în inelele eĭ tarĭ și mă luă cu dînsa, ducîndu-mă cu o iuțeală amețitoare. La fie-care pas trebuia să mă păzesc să nu mă lovesc cu capul de stîncĭ. Dar jos se rostogolea cu un sgomot infernal un torent care nu semăna cu Peleșul, și care arunca flacărĭ albastre. Balaurul mă duse tot maĭ departe. pînă la capătul uneĭ prăpăstiĭ înfiorătoare, pe care o lumină cu ochiĭ luĭ dogoritorĭ.

— Sărĭ aci jos, strigă hidra, și 'țĭ veĭ găsi drumul. Iar vocea eĭ răsuna sălbatic, maĭ tare de cît țipetele furtuneĭ, maĭ grozav de cît gemătul torentuluĭ ce se prăvălea printre stîncĭ.

Mă opriĭ un minut, căcĭ m'apucaŭ ameţelile uitîndu-mă 'n jos, dar de odată auziĭ un rîs drăcesc, care mă făcu să leșin.

— Femee fricoasă, urlă vocea nu meriți să aĭ copil!

www.dacoromanica.ro

Nu ştiŭ cum, mă simţiĭ alunecînd în prăpastie, neliniştită că nu-ĭ maĭ daŭ de fund. Nu ştiŭ dacă 'mĭ-era frică saŭ nu. La urma urmeĭ ce putea să mi se 'ntîmple maĭ răŭ? Să mor! lucru de alt-fel foarte obicĭnuit. Dar nu mi se întîmplă nimic (pentru că visam); atinseĭ pămîntul şi văzuĭ că trăesc. Mă sculaĭ curagioasă şi priviĭ împrejur.

Mă aflam pe un ţărm pustiŭ. Din toate părţile ţişnea apă, care se roşia la razele ochilor balaurului ce privea de sus.

Fie-care picătură de apă ce cădea se prefăcea într'o omidă scîrboasă. ce se strîmba la mine amenińţător. Nu maĭ puteam de frică.

— Asta trebue să fie răzbunarea vr'uneĭ iele, îmĭ ziseĭ eu. De sigur că mă pedepseşte pentru că le am stricat veselia primăvereĭ. In acelaş timp isbucni un cor drăcesc, care făcu de rîs bĭetul meu cîntec, un cor par'că eşea din fundul pămîntuluĭ, parodiindu-mĭ plînsetul în majore şi minore, ţipîndu-l în secunde, în terţe, şi 'n septimĭ, mărit şi micşorat,

www.dacoromanica.ro

într'o măsură cînd înecată cînd repede: un adevărat tărăboiŭ care 'mĭ îndurera nervii; par'că i-ar fi înțepat cine-va cu un fier roșu.

Desnădăjduită, loviĭ coardele lireĭmele cu atîta putere, că săriră în bucățĭ, scoțind un acord sălbatec și dureros. La sgomotul acesta neobicĭnuit de harpă sdrobită, urletele d'imprejurul meu încetară; numaĭ stîncile repetară trimițînd din ecoŭ în ecoŭ vibrația coardelor rupte pe vecie.

Cînd auzĭ ecoul acesta suprem murind departe, mi se rupse inima. In suferința mea crudă, lăsaĭ să'mĭ cază lira, care fu apucată și dusă de vulturĭ; în salturĭ sgomotoase, vîrtejurile o aruncaŭ de icĭ colo, lovind'o de stîncile pĭetroase; și la fie-care lovitură, bubuia ca tunetul și răsuna de sguduia pămîntul. Mă uitam lung după biata mea harpă, lăsată 'n voia valurilor tot așa cum fusese lăsată în furtuna inimeĭ, cînd de odată din undele furioase se ivirĭ o mulțîme de ghiare, care o prinseră din fugă și 'ĭ

www.dacoromanica.ro

întinseră alte coarde — coarde care să poată îndura toate durerile. Apoĭ 'mĭ-o aruncară 'n braţe. De atunci harpa mi se păru de aur, dar simţeam că ardea. Nici n'apucam s'o ating şi mă 'nflăcăram.

— Cîntă ! îmĭ strigară atunci în cor, toate strîmbele.

— Cîntă şi ziĭ şi din gură ; saŭ dacă nu, nu'ţĭ maĭ daŭ drumul d'aci, sbieră balaurul din vîrful prăpastieĭ.

Zadarnic mă'ncercam însă să scot un sunet din coardele astea noĭ, căci tot maĭ ardeaŭ de jarul din care fuseseră scoase.

— Cîntă ! maĭ auziĭ poruncind înc'odată, chiar din fundul inimeĭ mele.

Atunci ridicaĭ lira în voia Domnuluĭ şi înstrunaĭ coardele, însoţindu-mĭ cîntecul. Nu ştiu ce cîntam ; eraŭ niște acorduri pierdute, carĭ spuneaŭ nemărginirea dureriĭ mele. Şi parcă lira mea îşĭ luase avînt şi mă ducea şi pe mine împreună cu dînsa.

Dar vedenia îmĭ luă înapoĭ harpa minunată şi o lovi de un zid stîncos, tăind

www.dacoromanica.ro

o poartă. De-abia putuĭ să mă strecor după dînsa, ca s'o iaŭ, căcĭ nu vream s'o pierz, și mă găsiĭ într'o sală de ghiață, dar așa de strîmtă că nu puteam să înaintez de cît tărîndu-mă. Poarta se închise singură în urma mea, cu sgomot, par'c'ar fi tunat. In acelaș timp frigul mă înghețа toată; pulsul nu'mĭ maĭ bătea; auzeam vibrarea harpeĭ, care mă chiema.

— Nu pot să mor, nu vreau să mor, îngînaĭ desnădăjduită. Nu, pentru că trebue să caut un moștenitor tronuluĭ țăreĭ mele!

De-abia pronunțaĭ cuvintele acestea și plămîniĭ meĭ respirară maĭ ușor; apoĭ mă tîrîĭ, mă tîrîĭ mereŭ înainte, cu toate că mi se părea că'mĭ pierdusem membrele, din care vieața eșise afară, din ce în ce înaintasem.

De-odată 'mĭ veni în gînd să aburesc pereților de ghiață și iată că se despicară, lăsîndu-mă într'un pustiŭ de zăpadă. Atît cît puteam vedea cu ochiĭ, nicĭ țipenie de om; zăpadă și iar zăpadă; iar

www.dacoromanica.ro

pe de-asupra o noapte de iarnă strălucitoare și rece.

Oh! după atîtea vedenii urîte, ce frumoase și scumpe mi se părură stelele... Dar unde eram ? Atinsesem Polul Nord ? Frigul îmi înghețа pe gene lacrimile ce'mi căděau în singurătate. Atunci simțiĭ că pentru a'mi găsi calea în înfundăturile stîncoase și în pustiul inimeĭ — pe unde toți trebue să trecem — nu trebue să plîng. Dar ce posomorît era cîmpul acesta neumblat. Nici cel mai mic sgomot : o tăcere înspăimîntătoare. Stetea par'că și aerul. Pe zăpada fecioară, în care mă înfundam pînă la genunchi, nu mai călcase nici un picior de om. Și frigul se făcea așa de tare, că nu mai simțeam nimic de cît o lene covîrșitoare. Imi veni de mai bine de o sută de ori în gînd să mă așez pe covorul acesta alb și să dorm un somn vecinic. Dar strigai :

— Pentru țară !

Și atunci nu mai avuĭ nici un vis dureros, nici o neliniște de poet. Imi revenea puterea și cu dînsa odihna tru-

www.dacoromanica.ro

pulul și liniștea inimeĭ; îmĭ scuturaĭ amorțeala și cu toate ostenelile prin care trecusem, îmĭ urmaĭ drumul înainte. Iar cînd buzele mele împietrite și rănite nu maĭ vrură să strige vorbele astea sfinte *Pentru țara mea*, bîlbîiĭ pe cea din urmă. De-odată zăriĭ la lumina luneĭ umbra unuĭ urs alb. Se ridică în două picioare, cît de mare era, și începu să mă sgîrie, întinzîndu-șĭ labele catifelate de-asupra capuluĭ meŭ, întocmaĭ ca o critică răutăcioasă care pune bețe 'n roate unuĭ avînt frumos. De frică, o luaĭ la fugă spre un țărm, unde niște ape negre ca cerneala, se uitaŭ la mine urît. Ajunsă, mă descălțaĭ, hotărîtă, îmĭ scoseĭ rochiea și mă aruncaĭ în not. Dar peste puțin auziĭ în urma mea suflarea repede a ursuluĭ care cu labele luĭ uriașe, despica valurile mult maĭ repede ca mine.

— Dacă trebuie să pier, îmĭ ziseĭ înc'odată, maĭ bine mă'nec de cît să fiŭ sfîșiată.

Și mă lăsaĭ la fund. Coboriĭ printre

www.dacoromanica.ro

straturile lichide, și nu mai dădui de fund. In cădarea asta moleșitoare simțurile mi se înmuiaseră, era aproape să 'mi pierd cunoștința și crezui că mi-a venit ceasul. Dar mă deșteptai iarăși și mă regăsii în mijlocul scaieților și ai spinilor, ce cresc pe nisipul pustiurilor. Intîi mă cuprinse o bucurie nespusă, cînd văzui iarăși soarele luminîndu-mi fruntea.

Îmbrăcată cu o rochie subțire, cu picioarele goale trebuia să trec prin mijlocul buruienelor, unde niște urzici înalte cît pomii mă loveau cu ramurile lor otrăvitoare. Biciuită de ele, mergeam cu picioarele sîngerate de țepi, cu capul înfierbîntat, cu gîtul uscat de căldură; dar ceea-ce era mai înspăimîntător în pădurea aceasta blestemată, era o șoaptă fioroasă, care spunea despre mine cele mai mari răutăți. Aș fi vrut mai bine tăcerea nepăsătoare din pustiul de ghiață. Rîdea că'mi zărise pe vîrful degetului o pată de cerneală și arta mea fu așa de batjocorită că făgăduii să mă las de poesie. Da, își bătu joc pînă și de că-

www.dacoromanica.ro

lătoria mea dureroasă prin mijlocul vieții, pînă și de vorbele mele scumpe ce le păstram ca un talisman: *Pentru țara mea!* Mi-astupaĭ urechile, ca să nu maĭ aud, dar spiniĭ îmĭ smulseră mîinele și mă siliră să ascult batjocorile ce mă loveaŭ din toate părțile.

— Apă, strigaĭ însfîrșit.

Atuncĭ urzicele se dădură 'n lăturĭ ca să'mĭ facă loc spre o apă stătătoare, și 'mĭ ziseră în ironie:

— Iată-ți calea. Ia-o p'acolo. Veĭ putea să'ți potolești setea și să'ți răcorești gușa.

N'aveam ce să fac; trebuia să mă 'ntorc înapoĭ saŭ s'o iaŭ prin mijlocul mlăștineĭ. Intraĭ hotărită în mocirla asta murdară, — plină de toate necurățeniile, respingătoare pentru un artist — în carè mă înfundam pînă la glesne, pînă la genuchĭ, pînă la mijloc, pînă la umerĭ, sub razele calde ale soareluĭ, ce mă ardea, par'c'ar fi voit să mă omoare maĭ repede. Mergeam mereŭ, dar cînd mocirla infectă mi-atinse buzele, scoseĭ un strigăt de

www.dacoromanica.ro

groază. In acelaș timp simțiĭ sub picioare un corp solid, care se mișca și care mă scoase la țărm. Cînd mă uitaĭ împrejur, mă văzuĭ pe spatele unuĭ crocodil desgustător, d'inaintea căruia o luaĭ la fugă, sub stratul de nomol ce'mĭ îngreuna hainele sfîșiate.

Și d'inaintea mea, o altă cîmpie — par'că era o pustie africană — îșĭ întindea nisipul de nu se maĭ sfîrșea. Incolo, tăcere. Doborîtă, mergînd la o moarte sigură, de-abia mă tîram.

Insfîrșit, văzuĭ în depărtare o formă albă. Mă îndreptaĭ spre dînsa și după niște sforțărĭ ne'nchipuite, ne-maĭ putînd să vorbesc o silabă, ne-maĭ-fiind în stare nicĭ să clipesc din ochĭ, ajunseĭ la un Sfinx de marmoră albă. Horcăind răgușită, mă lăsaĭ să cad la picioarele luĭ.

— Piatro !... murmuraĭ cu glasul slăbit, fără să pot plînge, de tare ce'mĭ ardeaŭ ochiĭ.

Atuncĭ văzuĭ curgînd din sînul Sfinxuluĭ o apă limpede. Imĭ adunaĭ puterile și agățîndu-mă de piatră ca un copil de

www.dacoromanica.ro

sînul mameĭ sale, băuĭ și iar băuĭ, fără ca, însă, să'mĭ potolesc setea. De-odată țîșni din sînul Sfinxuluĭ o altă apă, așa de rece, așa de frumoasă și de curată, încît simțindu-mă scăldată de dînsa, mă crezuĭ fericită. Cu ochiĭ închiși, mulțămită să simt răcoarea aceasta binefăcătoare, rămaseĭ cu fruntea lipită pe sînul de marmoră și mă gîndiĭ că tot așa de mulțumit trebue să fie și cîmpul, cînd după secetă vine ploaie.

Mă deșteptaĭ din vis și totușĭ rămaseĭ cu capul răzimat de inima Sfinxuluĭ; dar ce'mĭ văzură ochiĭ?... Mă frecaĭ la ochĭ și iar mă frecaĭ și totușĭ ce'mĭ văzură ochiĭ era adevărat. Da, împrejurul meŭ se'ntindea paradisul, așa de frumos cum nu l'ar putea descrie nicĭ o gură omenească; — căcĭ grozăviile iaduluĭ se descriŭ maĭ ușor de cît splendorile ceruluĭ.

La început nu văzuĭ de cît vedeniĭ diafane. Dintre pomiĭ ce răspîndeaŭ parfumurĭ, și umbre, nu cunoscuĭ nicĭ unul, atît îmĭ păru rodul lor de straniŭ și de

www.dacoromanica.ro

bogat. Printre ramurile aplecate, frumos ca azurul ceruluĭ, se zărea uṇ loc înconjurat de florĭ; şi printre cascadele ce se asvîrleaŭ stropind cristale limpezĭ, alergaŭ sbenguindu-se un popor întreg de copiĭ: era regatul nevinovaţilor.

Un copil agăţat de coarnele unuĭ cerb, alerga în galop printre ramurĭ. Treĭ, patru, şedeaŭ tolăniţĭ pe iarbă; alţiĭ se gîdilaŭ cu gazelele, pe cînd un copilaş se aplecase sub o căprioară să sugă din ţiţa pe care de-abia o lăsase un păun. Un leŭ trecea maiestos, iar un copil, culcat pe spatele luĭ, cu capul răzimat de mînă, frumos ca un soare, dormea liniştit. Aproape de el, o panteră ţinea o copilă sglobie, făcîndu-ĭ giumbuşurĭ, ca s'o facă să petreacă; pe urmă o aşează pe o foaie de palmier. Maĭ departe niştе drăcuşorĭ se agăţaseră ca niştе vrăbiĭ cotropitoare în vîrful unuĭ plersic gigantic, aruncînd poame minusiţelor ce se'ntindeaŭ de jos. Maĭ puţin zgomotoase, copile rumene împleteaŭ cunune de iasomie, de violete şi de trandafirĭ saŭ îşĭ ţeseaŭ

www.dacoromanica.ro

cu degetele lor micĭ şi stîngace, hăĭnuţe înflorite. Pe urmă se dichisiră şi se duseră să sărute un prunc drăguţ, ce tocmaĭ se deştepta într'o frunză de magnolia. In acelaş timp sburdalniciĭ ce se îmbăiaseră ieşeaŭ la ţărm, întinzîndu-şĭ aripele, să se usuce la soare.

La capătul grădineĭ strălucea o poartă care se deschidea şi se închidea mereŭ, lăsînd să intre înăuntru oaspeţĭ noĭ, primiţĭ cu strigăte de veselie. Cînd intraŭ, eraŭ posomoriţĭ; dar îndată faţa li se lumina de bucurie. Hainele cu care veniseră îmbrăcaţĭ de pe pămînt dispăreaŭ şi îmbrăcaţĭ la rîndul lor cu florĭ, dispăreaŭ în umbra pajiştelor verzĭ, pînă ce le creşteaŭ şi lor aripĭ, aripĭ cu carĭ puteaŭ să se'nalţe în vîrfurile pomilor.

Cînd văzuĭ după un mirt o fetiţă jucîndu-se cu o minge de zăpadă şi alergînd după o gazelă, era să'mĭ vie răŭ, căcĭ copila asta era fata mea!... Ar fi trebuit să'ĭ întind braţele, dar mă cuprinse o moleşeală aşa de ciudată o aşa lipsă de voinţă, că nu puturĭ să fac nic

www.dacoromanica.ro

o mișcare și lăsaĭ să treacă ființa asta scumpă, pe care o văzusem necontenit, de la naștere pînă la moarte. Și văzuĭ copiiĭ întristîndu-se, de cîte orĭ venea cîte-o zînă de le tăia aripele, ca să-ĭ întoarcă prin portiță, pe pămînt. Poate că unde le e dor de Paradis, nu vor să vorbească copiiĭ în primul lor an de vĭață, de paradisul unde nu știaŭ ce e foamea și frigul, unde nu cunoșteaŭ plînsul și certurile; numaĭ cînd aŭ uĭtat desmĭerdările vĭeței d'inainte, numaĭ atunci încep să se obicĭnuiască cu traiul oamenilor și să le vorbească limba.

Cîte ceasurĭ, cîte zile, cîte săptămînĭ am stat așa, la sînul Sfinxuluĭ, n'aș putea să spun. Pacea ce-mĭ coprinsese sufletul desființase timpul.

In sfîrșit buzele statueĭ antice se mișcară și gura eĭ prevestitoare, vorbi cu vocea adîncă:

— Alege-ți un băiat de aci și ia-ți-'l!

— Dar nu vreaŭ să'l maĭ iaŭ.

— Aĭ uitat calea grea ce aĭ străbătut ca să ți-l găsești?

www.dacoromanica.ro

— Ce, așa grea mi-a fost calea? Am uitat tot. De aci 'nainte nu mai doresc nimic; de cînd mi-am potolit setea la sînul tău fermecat dorințele au murit în mine.

— Totuși, spuneai că ai făgăduit țării tale ceva.

Vorba asta mă puse pe gînduri.

— Ei bine, îi zisei după o pauză lungă. N'ar fi bun de rege copilul acesta adormit pe spatele leului?

— E bun, răspunse Sfinxul, dar nu se va sui pe tron. Va muri tînăr și va fi plîns de popor.

— Dar ăstălalt care călărește pe un armăsar?

— Va fi un viteaz, dar va cădea în prima bătălie.

— Dar cela care stăbate înot, așa de îndrăzneț, lacul?

Va fi mîngîierea unei văduve.

— Dar acela care bea din caliciul unui crin?

— Va fi lacom, calic chiar, ceea-ce nu face pentru un rege.

www.dacoromanica.ro

— Dar acela căruia i se taie aripele, spre a fi dus pe pămînt?

— N'o să fie lucru mare de el, şi ceĭ ce'l vor iubi, vor fi amăgiţĭ.

— Dar acela ce se tăvăleşte prin nisip cu un tigru? Ştiŭ c'o să fie voinic şi îndrăzneţ!

— Va fi crud şi sîngeros şi va face cele maĭ îngrozitoare crime.

— Dar cel ce se joacă pe spatele elefantuluĭ?

— Va fi dat jos de pe tron şi va pribegi prin lume, fără patrie.

— Dar acela care doarme liniştit într'o magnolia?

— O să'şĭ tîrască viaţa trist şi părăsit şi o să'şĭ vază murind toţĭ copiiĭ.

— Dar acela care 'şĭ soarbe apa din podul palmeĭ?

— E leneş şi n'o să-ţĭ placă.

— Dar acela care 'şĭ pierde vremea jucîndu-se cu un şir de mărgăritare?

— O să fie un mincinos.

— Dar vorbăreţul acela căruia îĭ fac curte pasările şi flecăreşte cu dînsele?

www.dacoromanica.ro

— Va fi ușurel.

— Dar acela care se uită visător în apă?

— Va fi un poet și un cugetătător mare, dar sănătatea lui șubredă nu'l va lăsa să'și ajungă scopurile.

— Dar acela care plutește pe aripele unui vultur?

— Va ajunge un mare om de stat, dar își va vedea țara atît de nenorocită că va albi înainte de vreme.

— Dar acela care culcat pe burtă se uită cu așa mare băgare de seamă la ierburi și la insecte?

— Va ajunge doctor mare și nu'l veĭ putea răpi omeniriĭ suferinde.

— Dar vezĭ că tocmaĭ asta îmĭ trebue mie: unul care să fie în acelaș timp doctor, om de stat, războinic și maĭ știŭ eŭ ce. Și cuminte și mare.

— Eĭ! Moise a venit numaĭ odată și nu se va maĭ întoarce.

Plecat astfel pe sînul Sfinxuluĭ, priveam Paradisul și nu găseam nicĭ un copil care să îndeplinească dorințele

www.dacoromanica.ro

mele. Cu cît căutam, cu cît întrebam și alegeam, cu atît mĭ-era maĭ greŭ să mă hotărăsc. Să daŭ greutatea unuĭ tron celor ce aștteptaŭ fericirea, n'o voiam; bolnavilor și slăbănogilor, nu vream să le daŭ meseria grea de rege; nu'mĭ aleseĭ nicĭ din ceĭ slabĭ cu duhul saŭ pe carĭ îĭ aștteptaŭ cîte o nenorocire, pentru că poporul ar fi suferit împreună cu dînșiĭ.

Nu'mĭ venea la socoteală nicĭ unul, nicĭ unul; dar mă făcusem atît de nepăsătoare, că nu mă 'ntristaĭ. În sfrșit ziseĭ:

— O să rămîn aci și o să mă fac și eŭ Sfinx. Alt-ceva nu maĭ doresc.

La vorbele acestea dispăru d'inaintea mea tot paradisul și nu maĭ văzuĭ nimic de cît pustia nemărginită, mîndră și luminoasă, nemișcată și fără suflare. Cît puteaĭ vedea cu ochiĭ, numaĭ valurĭ de nisip. Și în tot golul ăsta nimic, de cît eŭ și Sfinxul.

Sfinxul părea că nu vorbise de miĭ de anĭ, și că nu va vorbi pînă cînd alțĭ

www.dacoromanica.ro

mii de ani se vor scurge. Mi se părea din ce în ce mai curios cum aŭ putut să vorbească buzele astea de piatră, și o tristeță măreață îmi cuprinse inima, cu toate că băusem din sînul marmorei albe îndoiala și cumințenia, nepăsarea și jertfa. Și nu știŭ cum, în mijlocul pustiei mă gîndii de-odată la pădurea mea așa de verde, la Peleșul meŭ așa de răcoros, — și murmurînd cuvîntul *Peleș*, adormii.

* * *

www.dacoromanica.ro

www.dacoromanica.ro

Cînd mă deșteptaĭ, mă găsiĭ într'o peșteră mare, plină de cristale. Sus, pe un tron de granit, dormea o femee de o frumuseţe rară. Părul eĭ negru, resfirat pîn' la pămînt, era legat de stîncă cu inele de diamante. La brîŭ avea un lanţ de aur, la picioare altul. Ochiĭ eĭ negri, nemișcaţi, priveaŭ în zare, însă nu așa de mîndri și linștiţi ca aĭ Sfinxuluĭ, ci schimbînd culorĭ, par'c'ar fi privit departe, 'n lume, cum se schimbă lucrurile, bune și rele.

— Unde sunt? întrebaĭ încet.

— In casele întunecoase ale Peleșuluĭ și ale mameĭ luĭ, îmĭ strigă la ureche o voce cunoscută.

Și băgaĭ de seamă că sălbatecul meŭ

www.dacoromanica.ro

prieten curgea din sînul unei femei minunate, și că'i mîngîia părul mereŭ.

— Nu-i așa că e frumoasă mama? O chiamă *Dorul*, zîna dorinței. De-ai vedea tot ce luminează soarele, ai zice că'i nimic pe lîngă tot ce poate să'ți arate dînsa.

— Dar ce cată lanțurile?

— Pentru că zîna dorinței era prea haimana și nu făcea de cît să fugă și să călătorească. Nu se lăsa să fie prinsă nici odată. Atunci duhul Caraimanului se luă după dînsa prin munți și prin văi, pînă cînd o prinse și o înlănțui în peștera aceasta unde venise să se adăpostească. A plîns atît de mult, că din lacrămile ei m'am născut. Acum nu mai plînge; dar mă trimete în lume, din ce în ce mai departe — și mă face tot mai curios să cunosc lumea.

— Și negreșit că tu 'i povestești tot ce ai văzut.

— La ce bun? Ochii ei străbat zidurile temniței în care stă închisă și văd departe, în cîmpurile văzduhului. Așa

www.dacoromanica.ro

te-a văzut și pe tine zăcînd în pustiŭ și mi-a zis:

— Peleșule, dacă nu te ducĭ s'o cauțĭ numaĭ de cît, prietena ta o să împietrească.

Atuncĭ am trimes două sute de duhurĭ din munte cari te-aŭ ridicat, pe cînd dormeaĭ și te-aŭ adus aci.

— Maĭ bine m'ațĭ fi lăsat pe sînul Sfinxuluĭ, să mă fi făcut Sfinx și eŭ.

De odată vocea femeeĭ minunate răsună atît de dulce, c'aĭ fi crezut că peștera s'a prefăcut într'o orgă cerească.

— Eștĭ încă tot a pămîntuluĭ și cu voe saŭ fără voe, trebue să te daŭ înapoĭ oamenilor.

— Ce'mĭ folosește? De azĭ înainte nu'mĭ maĭ pasă de viață nimic, pentru că nu maĭ am nicĭ un dor.

— O să te 'nvăț să dorești iarăși.

— Privește încotro mă uit eŭ și aĭ să vezĭ frumusețea, mărirea și strălucirea vieții.

Zicînd vorbele acestea, se uită lung spre un punct al stînceĭ. Și stînca se

www.dacoromanica.ro

despică în două lăsînd să se vadă o boltă aurită, acoperită cu un diamant: sub care erau îngrămădite comorile pămîntului.

— Lumină! strigă zîna Doruluĭ cu o voce care cutremură toată peştera.

De odată bolta se aprinse într'o lumină aşa de orbitoare, că trebui să 'nchizĭ ochiĭ şi apoĭ să-ĭ deschid încetîncet, ca să-ĭ învăţ cu lumina.

— Nu'mĭ trebuesc avuţiĭ, ziseĭ nepăsătoare.

— Ştiŭ, răspunse zîna.

Atuncĭ bolta aurită se cufundă şi zăriĭ dincolo un arsenal imens, împodobit cu arme de toate felurile şi mărimile, cu tunurĭ grele şi marĭ cît nişte turnurĭ, putînd să verse prin gura lor lava unuĭ vulcan.

Iar maĭ departe se vedea o mare imensă, pe care se legănaŭ vapoare, sub un soare orbitor.

— Şi ce să fac cu astea toate? întrebaĭ.

— Cu aur şi cu arme se porunceşte în lume; îmĭ răspunse zîna; ce, nu ştiĭ?

www.dacoromanica.ro

— Nu-mĭ place să poruncesc lumeĭ; mă ispitește maĭ mult să'ĭ plac și să mă fac iubită de dînsa.

— Atuncĭ uite-te maĭ departe.

In acelaș timp tunurile începură să bubue îngrozitor, sguduind tot pămîntul; vapoarele se cufundară toate de o-dată, și din marea ce se roșise ca de o aureolă boreală, eșĭ un fum galben, în care se vedea toțĭ maeștriĭ arteĭ, învîrtindu-se înprejurul operilor lor.—Dar operele astea eraŭ desăvîrșite, idealizate, ast-fel cum și le făuriseră eĭ. Și cîntecul marilor simfoniștĭ se înălța preschimbat într'o armonie cerească, așa de dulce de auzit la urechia muritorilor, că de-abia puteaŭ să rabde extazul mulțumireĭ.

— N'aĭ vrea să fiĭ și tu printre dînșiĭ? întrebă zîna Doruluĭ.

Insfîrșit răspunseĭ:

— Eŭ un maestru al arteĭ? Dar cine sînt eŭ ca să am o ast-fel de dorință? Nu sînt de cît un bĭet cîntăreț al pă-

www.dacoromanica.ro

dureĭ şi mă mulţumesc să'ĭ iubesc de departe.

Apoĭ îngenuchiaĭ.

— Atuncĭ uite-te colo!—strigă vocea înspăimîntătoare.

Uite-te colo, daca îndrăzneştĭ, şi atuncĭ o să vezĭ ce-aĭ fi dorit!

— Te rog nu te uita, nu te uita, întrerupse de odată Peleşul.

Nu te uita, pentru că mama e rea.

Cu toate astea îmĭ sforţaĭ ochiĭ şi priviĭ o nouă vedenie.

Era chiar regele şi cu mine, şi aproape de noĭ o fată frumoasă, Maria copilul nostru, aşa cum era să fie azĭ—vaĭ! — strălucitoare de graţie şi de noblete. Maĭ eraŭ împrejur o mulţime de alţĭ copiĭ drăgălaşĭ, tot copiiĭ noştrĭ, dintre care pe cel din urmă îl ţineam în braţe. Drăguţul! Avea buclele blonde şi privirea dulce, par'că era un un înger de Rafael.—Dar la vedenia aceasta căzuĭ fără suflare.

Cînd îmĭ veniĭ în fire, Peleşul îmĭ

www.dacoromanica.ro

mîngîia tîmplele cu undele luĭ recĭ și bine-facătoare.

— Eĭ, ți-am arătat ce-aĭ fi dorit! mă întrebă zîna.

— Nu, răspunseĭ, ridicîndu-mă, de cînd mi-a arătat Sfinxul paradisul încîntător, nu vreaŭ să maĭ chem pe nimenĭ în viața asta pămîntească, bîntuită de atîtea rele.

— Totuși o să'țĭ aducĭ aminte de ceva, căcĭ e tot la ce-aĭ ținut maĭ mult pe lume. E carne din carnea ta, sînge din sîngele tăŭ. Privește, e Poesia!

Și din pămînt se ridică o muză, ținînd în mînă o chitară. Era maĭ frumoasă de cît toate frumusețele ce le văzusem pîn'atuncĭ. Ochiĭ eĭ copleșițĭ mă priveaŭ nevinovațĭ, blînzĭ ca o poveste, albaștri ca o corolă de gentiană, adîncĭ ca cerul nemărginit, ce acoperă lumile pe cari inteligența noastră le ghicește, dar nu le cunoaște nicĭodată. Părul îĭ cădea pe obraz ca niște raze auriĭ și la fie-ce suflare se ondula ca un lan de grîŭ, sub adierea zefiruluĭ. Bu-

www.dacoromanica.ro

zele i se deschideaŭ, par'c'ar fi voit să cînte, în timp ce degetele eĭ trandafiriĭ treceaŭ lin prin coardele chitareĭ, ca un vînt de seară printr'o harpă eoliană.

Stam ţoată numaĭ urechĭ şi ochĭ, de abia ţinîndu-mĭ răsuflarea; dar sunetul şi vedenia se depărtaŭ din ce în ce şi eŭ le urmăream fără să'mĭ daŭ seama. Mi se păru că mă chiamă cine-va înapoĭ, dar mă făcuĭ că nu bag de seamă şi fugiĭ după Poesie par'c'aşĭ fi avut aripĭ.

Trecuĭ peste o mare fără să mă fi cufundat, ca şi cînd aş fi mers pe pămînt, apoĭ peste un cîmp de flacărĭ şi însfîrşit peste un lac de aur, fără să ştiŭ că m'apropriam de mijlocul pămîntuluĭ, unde o voce vecinică cîntă armonia sferelor.

Oh! ce vedenie frumoasă! Copiĭ, ştiţĭ voĭ ce e poesia, pentru un poet? Bucuria şi casna; şi-ar da pentru dînsa toate bunătăţile vieţiĭ, fericirea şi onoarea, bogăţiile şi copiiĭ, inima chiar, dac'ar trebui.

www.dacoromanica.ro

Apoĭ, ca Pythia antică nu maĭ văzuĭ împrejurul meŭ de cît niște aburĭ tremurătorĭ, turburĭ și deșĭ, în cari vedenia mea se topi. Dar în acelaș timp mă simțiĭ cuprinsă în brațele magice ale Muzeĭ și'ĭ simțiĭ aproape suflarea, pătrunzîndu-mĭ fibrele cele maĭ ascunse. Eram mulțumită cum nu maĭ fusesem nicĭ odată pîn'atuncĭ.

Fiind-că pacea asta măreață se făcuse fără să'mĭ atingă simțurile, crezuĭ că murisem, dar îmĭ veniĭ repede în fire și deschiseĭ ochiĭ, deșteptată de un sgomot cunoscut. Ce schimbate mi se purură toate !

* * *

www.dacoromanica.ro

www.dacoromanica.ro

O ceață tomnatecă străbătea printre arborii ale căror frunze cădeaŭ una cîte una, ruginiĭ saŭ galbene, fîșiind ca o șoaptă. Din toate părțile ieșeaŭ ciuperci, ce mă priveaŭ mirate; nicĭ eŭ nu le cucoșteam.

Stînca pe care ședeam, picura și pe fie-care ramură licărea o boabă de diamant; eraŭ încrustate pînă și pînzele de paianjen. Numaĭ braziĭ păreaŭ maĭ uriași prin ceață. In toată pădurea nu se auzea de cît picăturile de rouă, ce cădeaŭ pe frunzele moarte, și, la picioarele mele, gîlgîitul rîuleților. Peleșul părea că nu maĭ vrea să m'asculte. Trecea pe lîngă mine fără să se uite, serios, par'c'avea treabă.

www.dacoromanica.ro

— Eĭ, Peleşule! strigaĭ. — Dar nu mă auzi.

— Eĭ, Peleşule, n'auzĭ? Ascultă!...

— N'am vreme.

Iată ce'mĭ răspunse Peleşul, el, care cu toate astea stă de trăncăneşte cu toate florile şi pribegeşte prin atîtea văĭ.

Nu maĭ avea vreme să m'asculte, Dumnealuĭ!

Ia ascultă, Peleşule, pe ce lume trăeştĭ? Ce-aĭ păţit? Nicĭ nu te maĭ cunosc.

— Cum, nu? Servesc pe regele tău şi ocup la castel o slujbă mare; eŭ daŭ apa şi lumina!

— Eĭ aşĭ, lumina!

— Da, da, lumina. Muncesc jos şi trimet lumina sus. Salutare, sînt grăbit!

— Vă cer ertăciune, «Domnule de la Peleş!», dar ascultaţi-mă să vă spun o singură vorbă: Adevărat că am lipsit toată vara? Am dat deja în toamnă, saŭ visez eŭ?

— Cum toată vara!? Ce, crezĭ c'aĭ lipsit numaĭ o vară? Eheĭ, tu să fiĭ să-

www.dacoromanica.ro

nătoasă, au trecut multe verĭ de-atuncĭ și, dacă nu te superĭ, tot atîtea ernĭ. Multă apă a maĭ curs de-atuncĭ pe sub podurile mele!

Auzind vorbele astea, mi se făcu frică

— Dar ce-or să zică ceĭ de-acasă, de lipsa mea?

Nimic, pentru că n'a băgat nimenĭ de seamă. In timpul acesta regele a isprăvit castelul; a cumpărat tunurĭ, a construit căĭ ferate, a creat fabricĭ.

Ia uite-te puțin pe vale și vezĭ cum maĭ lucăm noĭ ăștia, Prahova, Urlătoarea, Reaua și Azuga!

Nu, n'a băgat nimenĭ de seamă, cu atît maĭ mult că te vedem mereu printre noĭ.

— Eŭ, printre voĭ? Dar am fost deam ocolit toată lumea; m'am dus pînă și 'n fundul pămîntuluĭ.

— Oh! a fost dusă numaĭ jumătatea ta... Intoarce-te acasă, liniștită și n'o să se mire nimenĭ.

— Dar cum o să mă 'ntorc acasă cu mîinile goale?

www.dacoromanica.ro

— Ce, goale sînt oare mîinile unde văd o pensulă şi-un condeĭ?!

Şi pe cînd Peleşul vorbea, prin pădure trecu o fîşietură, care scutură praful şi făcu frunzele să sboare ca nişte fluturĭ; iar crivăţul ritma valsul lor cu o suflare tristă şi veselă în acelaş timp par'c'ar fi ştiut că cântă de mort. Iar braziĭ îşĭ legănaŭ capetele încet, ca un om care se gîndeşte la multe, dar nu vrea să maĭ spue nimic.

— Fă ca mine, zise Peleşul, lucrează înainte. In slujba regeluĭ tăŭ e bine, căcĭ e bun şi drept. Iar cînd îmĭ porunceşte ceva îl ascult orbeşte, fără să mă codesc.

Cînd îmĭ zice: «Peleşule, puţină apă!» mă suĭ repede pe acoperiş; zice «Peleşule, lumină!» mă reped la turbine şi mă rostogolesc pînă-ĭ daŭ atîta lumină cît îĭ trebue. Zice el «Peleşule, maĭ trebue lemne!» m'apuc să taĭ cu fierăstraele şi taĭ şi taĭ orĭ ce pom îmĭ ese înainte, căcĭ stăpînu-meŭ ştie ce face. Vrea să vadă o cascadă? Iĭ săr înaintea

www.dacoromanica.ro

ochilor cît îĭ place. Negreșit, am avut eŭ și cu regele tăŭ cîte-va neînțelegerĭ, dar acum merge strună... Aĭ să vezĭ că așa o să fie și cu tine. Îțĭ cunosc eŭ condeiul, fuge de se prăpădește. Nicĭ n'o s'apucă să'l puĭ pe hîrtie și cît o simți-o sub piciorușe o s'o ia la galop, maĭ maĭ să nu-l ajungĭ cu gîndurile.

Imĭ îndreptaĭ pașiĭ spre castel. Prin ceață răsăreaŭ turnulețele, semănînd 'ca niște brazĭ ce stăpîneaŭ împrejurimile.

Cînd intraĭ, un spiriduș ce sta la capătul scăreĭ, ținêndu-șĭ într'o mînă pălăria, iar în cealaltă o lămpioară, imĭ zise, salutîndu-mă ;

— Stăpînu-meŭ, Peleșul, m'a trimis să văz ce poruncești.

In mijlocul scăreĭ ședea alt spiriduș, care 'mĭ zise de asemenea :

— Stăpînu-meŭ, Peleșul, m'a trimes să 'țĭ spun că, dacă vreĭ, pot să te duc și 'n fundul pămîntuluĭ. Sus era un alt spiriduș, care'mĭ spuse și dînsul.

— Stăpînu-meŭ, Peleș, m'a trimes să 'țĭ spun că bogățiile noastre sînt ale

www.dacoromanica.ro

tale și că poți să ei dintr'însele cîte poftești, ca să le dai cui vei vrea.

Noaptea sosi și împrăștie ceața. Luna plină se ridică de-asupra Pisculuĭ-Cîinelui și lumină castelul cu lumina ei liniștită.

Eram așa de obosită că trebuia să dorm numaĭ de cît. Dormiĭ și luna făcu ocolul castelului singură, ascultînd cascadele Peleșului, ce-i cîntară romanțe toată noaptea.

Cînd ceasul din turn sună trei, mă deșteptaĭ, trecuĭ în camera mea de lucru și aprinseĭ o lampă frumoasă, cu «abat-jour» verde. Intr'o oglindă mare din fața mea, castelul și braziĭ îĭ proectaŭ umbrele. Dar ce maĭ vedeam împrejurul meŭ? O mulțime de spiriduși, pe carĭ 'i lumina cîte-un licuricĭ prins în pălărie, și carĭ eraŭ atît de ocupați că nicĭ nu băgaŭ de seamă că maĭ eram și eŭ p'acolo.

Imĭ culeseseră florile cele maĭ frumoase, mușchĭ și ciuperci, foĭ și bureți, pe carĭ îĭ așezaseră pe caetele mele de

www.dacoromanica.ro

lucru, ca să-ĭ am ca modele de desen. Iar drept în faţă îmĭ puseră o mulţime de oglinjoare, unde se reflecta toată lumea, cu tot ce voiam să cunosc într'însa, — ca să nu maĭ caut prea mult. N'aveam de cît să poruncesc, îmĭ spuneaŭ dînșiĭ, și, daca aveam poftă, mă duceaŭ să vorbesc cu sufletul Caraimanuluĭ.

— Cam ce-ar putea să'mĭ spue sufletul Caraimanuluĭ? ĭĭ întrebaĭ eŭ.

— Ce așa de repede aĭ uitat pe acela care ţĭ-a venit în ajutor, pe cînd eraĭ în mijlocul pămîntuluĭ? Te-a scos d'acolo aproapĕ moartă. Și era așa de supărat pe Peleș că i-a tras o bătae, să se 'nveţe minte să maĭ cheme altă-dată pe cine-va la Zîna Dorinţeĭ. Da, Caraimanul ăsta bun te-a așezat pe stîncă. Atuncĭ noĭ am scos apă cu căciuliţele și ca să-ţĭ viĭ în fire ţi-am turnat'o pe buze, picătură cu picătură. La un moment credeam că eștĭ moartă. Și acum cînd ţi-am adus aminte toate bunătăţile ce ţi le-a făcut sufletul Caraimanuluĭ, vreĭ să ţi'l aducem? Or ţi-e frică de sufletul acesta

www.dacoromanica.ro

care poate să-ţĭ vorbească de culmĭ, cum îţĭ vorbim noĭ de prăpăstiĭ?

— Nu astă-zĭ, mîine, le răspunseĭ, căcĭ văzusem deja prea multe.

Pe balustrada galeriilor eraŭ aliniaţĭ un popor întreg de spiriduşĭ, par'că eraŭ niște rîndunele, și fie-care ţinea în mînă cîte o vioară, un contra-bas, un oboĭ, un corn, saŭ un alt instrument de muzică. Și pe cînd lucram, eĭ îmĭ cîntară în cor zorile. Iar jos, d'inaintea ferestreĭ, Peleșul îmĭ urma înainte melopea luĭ fără sfîrșit, — fericit, ce nu cunoaște somnul și osteneala, care poate să cînte și s'alerge mereŭ, să rîdă și să povestească vecinic.

Noaptea era călduroasă și eșiĭ pe balcon ca să fac înconjurul turnuluĭ de cetate. Luna visa, poleind înălţimile, argintind cascadele. Braziĭ negri ca niște cărbunĭ dantelaŭ orizontul, și din cînd în cînd, o foaie desprinsă dintr'un fag, mergea să se piardă în umbră. In sînul naturiĭ se auzea un freamăt ușor, ca o

www.dacoromanica.ro

suflare de copil. Peleșul arunca în aer clăbucĭ albĭ, sărind și strigîndu-mĭ:

— Eĭ, așa e că te-am scăpat teafără? Dar spiridușiĭ meĭ, îțĭ plac? Și nu eștĭ mulțumită că aĭ un castel așa de frumos, numaĭ la doĭ pașĭ de pădurea ta scumpă?

— Foarte mulțumită răspunseĭ. Și nu maĭ pot de bucurie că trăesc încă și pot să lucrez. Acum lucrez aproape cît tine și mulțumită ajutoarelor ce mi le trimețĭ, nicĭ nu se bagă de seamă cînd dorm. Decĭ, drăguțul meŭ Peleș, îțĭ mulțumesc.

— Știĭ, nu te uĭta, dacă spiridușiĭ nu te-ajută cum trebue, bate-ĭ de-ĭ smintește.

— Să'mĭ bat spiridușiĭ? Odată cu capul!

De altfel sînt harnicĭ lucru mare.

Cînd mă întorseĭ, muzicanțiĭ începură iarăși să cînte, iar Peleșul răspundea din vale, cu refrenul luĭ veĭnic. Prea era frumos!... Și pe cînd se întîmplaŭ toate astea condeiul meŭ fugea, fugea mereŭ

www.dacoromanica.ro

ca împins de o putere nevăzută și foile de pergament se umpleaŭ cu florĭ, cu florĭ frumoase ce miroseaŭ îmbătător.

Oh! fericit acela care a trăit asemenea dimineți! Dar n'are orĭ-cine norocul ăsta, pentru că spiritele nu vin de cît cînd sînt numaĭ eŭ singură, singurică — ca miniștriĭ la rege; și cînd lucrăm împreună, nu îndrăznește să intre nimenĭ. In zorĭ, dînsele albesc ca licuriciĭ iar cînd se ridică soarele se furișează încet și pîn'a doua-zi nu se maĭ văd.

Oh! zorile astea misterioase ca bolta cerului! cînd culmele înzăpezite se vopsesc în roz, cînd braziĭ și fagiĭ se înzorzonesc cu aur, cînd aburiĭ albaștri le acoperă vîrfurile!

Pe urmă soarele sări peste munte și îmbrăcă fagul d'inaintea ferestreĭ mele cu o haină minunată, scăldată'n lumină. Insfîrșit se sui mereŭ, pînă ce'și aruncă razele în turnul din colț, pe masa unde lucram. Lampa nu maĭ lumina, vitraiurile se deslușiră din ce în ce, pînă ce zăriĭ Zîna Albă și piticiĭ basmuluĭ vechiŭ.

www.dacoromanica.ro

Cît despre Peleș, mai făcu o săritură și căzu la picioarele mele, vesel să'nceapă o zi nouă. Imprejurul balconului, auziĭ pleoscăiturĭ: eraŭ granguriĭ și piți-goiĭ, care'și spărgeaŭ nucile cu care-ĭ desfăt și care'și chiemaŭ fraţiĭ la masă.

— Eĭ, ce ziceĭ despre spiriduși? strigă Peleșul.

— Zic că sînt tare drăguțĭ.

— Cînd veĭ vrea să vezĭ ţărĭ depărtate, n'aĭ de cît să te înțelegĭ cu eĭ. Ți-am maĭ spus odată: eĭ pot să'țĭ arate tot și pe față și pe dos.

— Mulțumesc, Peleșule dragă, strigaĭ la rîndul meŭ.

. . . . . .

— SFÎRȘIT —

www.dacoromanica.ro

www.dacoromanica.ro

Şi într'adevăr, Carmen Sylva a cerut de-atunci de multe ori ajutorul lor; a învăţat cu ei multe, a gîndit şi mai multe, a scris şi mai multe. După nenumărate nemulţumiri, soarta a dat însfîrşit un moştenitor tronului Romăniei, iar darul zînelor a făcut pe Regină să dea poporului său cîntece şi basme frumoase,— copiii ei iubiţi cărora le-a jertfit sîngele şi sufletul.

Bruxelles, 10 Februarie 1897 s. v.

E. R. R.

www.dacoromanica.ro

S'a ispravit tiparirea
la 1 Martie una mie opt sute noua-zeci și ceaple
de catre
Tipografia „Epoca"
pentru
Carol Müller, editor
în București.

www.dacoromanica.ro

A mai apărut în

„BIBLIOTECA PENTRU TOŢI“

CARMEN SYLVA

DE PRIN VEACURI

Vol. I (No. 7), Vol. II (No. 40).

CASTELUL PELEŞ

Schiţă istorică şi descriptivă

DE

LEO BACHELIN

(No. 9)

MICHELET, ROMANIA

(No. 8)

LIBRĂRIA MÜLLER

A deschis pentru sezonul de vară în Bazarul din parcul Sinaia o prăvălie bine asortată cu toate

NOUTĂŢILE FRANCEZE ŞI ROMÂNE

precum şi toate articolele de librărie şi papeterie.

Romane în limba franceză se vinde cu leĭ 3.50

www.dacoromanica.ro

N'AR TREBUI

N'ar trebui să lipsească din casa nimĕruĭ portretul M. M. L. L. Regeluĭ şi Regineĭ, al A. A. L. L. Regale Prinţul Ferdinand şi Principeseĭ Maria şi al copiilor lor. Dar de oare-ce nu orcare poate plăti portretele făcute de pictorĭ, cel care totuşĭ ar dori să aibă figurile iubite ale Suveranilor lor saŭ ale viitorilor lor suverani, şi le pot procura cu preţurĭ maĭ micĭ, în fotografiĭ bine executate. Fotograful furnisor al Curţiĭ este d. Mandy, Piaţa teatruluĭ, Bucureştĭ, care are o mare colecţie de aceste fotografiĭ în toate mărimile şi formatele executate în chipul cel maĭ artistic.

Fotografia ce publicăm în volumul de faţă şi pe care ni l'am procurat mulţumită amabilităţiĭ d-luĭ Mandy, poate da o idee despre maniera acestuĭ artist.

MANDY FOTOGRAFUL CURŢIĬ

execută şi fotografiĭ particulare cu cea maĭ mare acurateţă.

www.dacoromanica.ro

www.dacoromanica.ro